

ב' ניסן תשפ"א
15 מרץ 2021

אל: תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'
לפעולה: פקידי שומה, סגני פקידי שומה, רכזים, מפקחים, מנתבי דוחות ומשדרי דוחות

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 05/2021 רשות המסים

**הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות
יחידים וחברות לשנת המס 2020**

תוכן עניינים

1. מבוא	4
2. שידור והגשת דוחות	4
2.1 שידור והגשת דוחות באופן מקוון מלא	4
2.2 שידור דוחות על ידי מייצגים באינטרנט	5
2.3 שידור דוחות על ידי נישומים לא מיוצגים	5
2.4 החתימה על הדוח השנתי	5
2.5 הגשת דוחות שנתיים באמצעות מערכת "מייצגים" ומערכת "מפל"- משבר קורונה	7
2.6 המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ימתין לניתוב	7
2.7 דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום	9
3. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2020 ודגשים	9
3.1 מענקי קורונה	9
3.2 מחזיק זכאי ביחידות השתתפות בשותפויות נפט-	11
3.3 דוח של חבר קיבוץ	13
3.4 יוצר/נהנה בנאמנות	15
3.5 משיכות שלא כדין	15
3.6 ריבית על ניירות ערך וריבית על ניירות ערך הניתנות לפדיון	16
3.7 תרומות שנתרמו בשנים קודמות	16
3.8 נקודות זיכוי תואר אקדמי	16
3.9 הטבות מס בישובים מוטבים	17
3.10 הטבות מס לחייל- סעיף 11(ג)	19
3.11 שינויים בטופס 6111	19
3.12 עמדה או חוות דעת חייבת בדיווח	19
4. דגשים בדוחות לחברות לשנת 2020	19

19	4.1 מיסוי קיבוצים
21	4.2 מענקי קורונה
21	4.3 חברת בית
22	4.4 שינויים בטופס 6111
22	4.5 תרומות שנתרמו בשנים קודמות
22	4.6 שינויים בשיעורי המס
23	5. ריכוז השינויים בדוחות ליחידים
23	5.1 ריכוז השינויים בדוחות ליחידים טופס 1301 לשנת המס 2020
25	5.2 ריכוז השינויים בדוח מקוצר ליחיד טופס 0135 לשנת המס 2020
26	5.3 ריכוז השינויים בטופס 6111 לשנת המס 2020
27	6. ריכוז השינויים בדוחות לחברות טופס 1214 לשנת המס 2020
27	6.1 ריכוז השינויים בדוחות
28	7. ניתוב שלב א' של הדוח
28	7.1 קבלת דוחות ושידורם
28	7.2 קבלת דוחות ששודרו באופן מקוון מלא
29	7.3 המערכת לניהול דוחות מס הכנסה
30	7.4 ניתוב שלב א' בעולם של דוח ללא נייר
33	7.5 עדכון פרטים
33	7.6 עדכון פרטי בנק
33	7.7 מסמכי מקור בהגשת דוח שנתי
33	7.8 תיקונים/ניתוב בשומה עצמית ושימוש במערכת מסמכים חסרים
39	7.9 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב
39	7.10 זיכויים עבור תרומות
40	7.11 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים
40	7.12 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'
41	8. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות
41	8.1 תשלומי דמי ביטוח לאומי ששילם נישום כעצמאי
42	8.2 הכנסות ללא שיוך- שדה 334 בטופס 1301 ושדה 224 בטופס 1214
43	8.3 שדה 043 – ניכוי מס במקור מריבית
43	8.4 שדה 253 – ניכוי מס במקור בעסקת רווח הון
44	8.5 מידע ב- INTV לגבי הפסדים שקוזזו מהשבח
44	8.6 חישוב מס בדרך של פריסה על פי סעיף 91(ה) לפקודה
45	8.7 פיצול שומה בעסקאות שבח

46	8.8	שידור עסקאות שבח בהתאם להוראת השעה בחוק מיסוי מקרקעין
46	8.9	אסמכתאות לרישום מיסי חוץ ששולמו בחו"ל עבור הכנסות המתקבלות מחוץ לישראל
47	9	הוראות כלליות והערות
47	9.1	שידור הנתונים וסימון ניתוב בשאלתת ISUM
47	9.2	קליטת תאריך הגשת הדוח
47	9.3	פרטי הנישום
47	9.4	שאלתא 214 – פרטים על בעלי מניות
48	9.5	מספר תיק
48	9.6	עדכון כתובת למשלוח דואר
48	9.7	שאלתת IRES
48	9.8	סטטיסטיקה לדוחות שנתיים מקוונים
49	9.9	סוג חישוב
49	9.10	סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום
50	9.11	הגדלת נקודות זיכוי להורים-בקשה לדחיית נ"ז
50	9.12	נקודות זיכוי בעד ילד נטול יכולת
50	9.13	זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד
50	9.14	זיכויים ממס נוספים
50	9.15	סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)
51	9.16	הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)
51	9.17	שידור בקשות להחזר מס בשנים חסומות בתיקים סגורים
52	9.18	תיקונים/ ניתוב של בקשות להחזר מס (סוג תיק 91) ושימוש במערכת מסמכים חסרים
57	9.19	דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי שכירים 9.1
57	10	אחריות
58		נספח
58		סכומים מעודכנים לשנת המס 2020

1. מבוא

מטרת הוראת ביצוע זו היא לסקור את השינויים שחלו בדוחות לשנת מס 2020, את הבדיקות אותן יש לבצע במסגרת ניתוב הדוחות הנעשית בשלב א' ולתת הדגשים והבהרות הנוגעות לעבודת הניתוב, בין היתר בהתאם לשינויי החקיקה במסגרת הוראות פקודת מס הכנסה וחוקים נלווים (נוסח חדש), התשכ"א – 1961 (להלן: "הפקודה") ולהנחות בדבר אופן יישום השינויים בניתוב ובשידור הדוחות. בשלב בדיקת הדוח (להלן: "ניתוב שלב א' או ניתוב הדוח"), נבדקת שלמות ונכונות הדוח על כל הנספחים והמסמכים המצורפים אליו.

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדוח ושלמותו, לפני שידורו או לאחר שידורו באופן מקוון. הניתוב יעשה ע"י עובדי החוליה המרכזית, כאשר הטיפול בדוחות יתבצע בהתאם למועד הגשת הדוחות ובכפוף להנחיות אחרות בנושא. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א' לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או למקרים המצריכים טיפול מיוחד. קיימת חשיבות רבה לטיב ניתוב הדוח בשלב א', ולכן יש להקפיד על שידור נכון ונאות של הדוח, בדיקת המסמכים ושימוש נכון בהנמקות.

2. שידור והגשת דוחות

2.1 שידור והגשת דוחות באופן מקוון מלא

השנה הושקה מערכת לשידור והגשת דוח שנתי מקוון מלא (להלן: "המערכת"). המערכת מאפשרת הגשת הדוח השנתי כולל נספחים וצרופות באופן מקוון וקבלת אישור הגשה ממוחשב ללא צורך להגיע פיזית למשרד השומה. המעבר להגשת דוח שנתי ללא נייר מהווה מהפכה של ממש ואבן דרך משמעותית בעולמה של רשות המסים. יישומו של פרויקט "דוח ללא נייר" נוגע למאות אלפי נישומים ומייצגים והשפעתו על עבודת הרשות, המייצגים והנישומים היא משמעותית ביותר. תהליך העבודה החדש, מיעל ומשפר את עבודת המייצגים ועובדי המשרדים, מאפשר ממשק זמין בין הנישום לרשות, תוך שימת דגש על שיפור השירות לנישומים. השומה מתקבלת ונקלטת תוך 24 שעות בדוחות שאינם מעוכבי ניתוב ובדוחות מעוכבי ניתוב, תשלח השומה לאחר ניתוב שלב א'.

המערכת לשידור והגשת הדוחות נפתחה בשלבים, כאשר בשלב ראשון בוצע פיילוט במספר פקידי שומה ובשיתוף קבוצה של מייצגים. לאחר הפיילוט, נפתחה המערכת להגשת דוחות של יחידים לשנת המס 2019. בשלב הבא נפתחה המערכת להגשת דוחות של חברות לשנת המס 2019 גם כן לשידור דוחות על ידי מייצגים ברשת המייצגים בלבד. בימים אלו נפתחה האפשרות להגשת דוח מקוון מלא באינטרנט לכלל הציבור. יובהר, כי על מגיש דוח שנתי החייב בהגשת דוח

מקוון לשדר את הדוח באופן מקוון והוא יכול לבחור להגיש את המסמכים ולקבל אישור הגשה במערכת דוח מקוון מלא או להגיש את הדוח ששידר בצירוף המסמכים במשרד השומה או במערכת פניות הציבור. בשלב זה, השימוש באפשרות של שידור והגשת דוח שנתי מקוון מלא הינו בגדר רשות ולא חובה.

2.2 שידור דוחות על ידי מייצגים באינטרנט

שידור דוחות בסביבת האינטרנט מחייב תהליך הזדהות ויתאפשר רק באמצעות זיהוי המייצג על ידי כרטיס חכם של "גורם מאשר", דהיינו כרטיס של חברת קומסיין או פרסונאל אי.די. דוחות המוגשים באופן "מקוון" - לאחר שידור הדוח, יש להדפיס את הדוח השנתי, הכולל בר-קוד ולהגישו למשרד השומה יחד עם המסמכים הנלווים אליו, כשהוא חתום על ידי מגיש הדוח. דוחות המוגשים באופן "מקוון מלא" - במעמד השידור מתקבל אישור הגשה דיגיטלי, ללא צורך להגיש דוח מודפס למשרד השומה. בשידור דוחות באינטרנט ובאינטרנט – המייצג מקבל חותמת נתקבל ממוחשבת והשומה תקלט תוך 24 שעות כל עוד הדוח איננו מעוכב ניתוב או שאין בו ליקוי. בדוחות מעוכבי ניתוב, תישלח השומה לאחר ניתוב א'.

2.2.1 שידור דוחות לשנות המס 2020 על ידי מייצגים

מייצגים יוכלו לשדר דוחות באינטרנט עבור לקוחותיהם אשר נקלט עבורם יפויי כוח במרשם המייצגים במערך מס הכנסה. הזיהוי באמצעות הכרטיס, מאפשר לרשות המסים לזהות את המשדר באינטרנט כמייצג ולתת לו מידע (החל מדוחות לשנות המס 2017), כפי שניתן בעת שידור דוח בסביבת האינטרא-נט. מייצגים מקושרים לשע"ם או מייצגים שאינם מקושרים לשע"ם אך פועלים במסגרת חברה - יוכלו הם ועובדיהם לשדר את הדוחות באמצעות כרטיס חכם של "גורם מאשר". מייצגים שאינם מקושרים לשע"ם ואינם פועלים במסגרת חברה-יוכלו הם בלבד לשדר דוחות באינטרנט לאחר הזדהותם בכרטיס החכם של ה"גורם המאשר".

2.3 שידור דוחות על ידי נישומים לא מיוצגים

שידור דוחות על ידי נישומים בלתי מיוצגים ייעשה בסביבת האינטרנט, כאשר השידור מחייב תהליך הזדהות וייעשה לאחר קבלת קוד במערכת.

2.4 החתימה על הדוח השנתי

2.4.1 דוחות המשודרים ב"אופן מקוון" –

נדרשת חתימת הנישום על גבי פלט הדוח המופק ממערכת המחשב של רשות המסים. עם זאת, בדוחות לשנות המס 2015 עד 2020, ניתנת אפשרות למייצגים להגיש את הדוח המופק מתוכנה להגשת דוחות (או דוח ידני), כשהוא חתום על ידי הנישום, וזאת בנוסף

לפלט הדוח של הגרסה האחרונה ששודרה. הדוח החתום חייב להיות זהה לפלט הדוח ששודר ויש לוודא זאת בעת ניתוב הדוח. לחתימה בדוח ששודר באופן מקוון מלא, ראה להלן.

2.4.2 דוחות המשודרים באופן "מקוון מלא" (טופס 1301)-

2.4.2.1 שידור על ידי בן זוג רשום:

אין צורך בחתימה נפרדת על טפסים ונספחים לדוח השנתי וניתן להסתפק בהצהרה המופיעה בעת שידור הדוח השנתי, לפיה, הדוח על נספחיו וצירופותיו מלאים ונכונים. בשידור דוח באינטרנט על ידי בן הזוג הרשום אין חובה לצרף טופס 1301 חתום, כל עוד הדוח הוגש באופן מקוון מלא על ידי בן הזוג הרשום. תהליך ההזדהות יחד עם אישור הגשת הדוח בתום תהליך השידור, משלים את הדרישה לחתימה.

2.4.2.2 שידור על ידי מייצג/ בן זוג שאינו רשום:

במקרה בו הוגש הדוח באופן מקוון על ידי מייצג או בן הזוג שאינו בן הזוג הרשום, יש לצרף לדוח קובץ סרוק של העמוד הראשון של הדוח השנתי שהופק מהמערכת (ועליו ברקוד), כשהוא חתום על ידי בן הזוג הרשום. למייצגים ניתנה הקלה, כך שיוכלו לצרף דוח שלא הופק מהמערכת (ואינו כולל בר קוד) כשהוא חתום על ידי הנישום. במקרה כזה, יש לסרוק ולצרף את כל עמודי הדוח השנתי עם +החתימה.

2.4.3 דוחות המשודרים באופן "מקוון מלא" (טופס 1214)

דוח של חברה ייחתם על ידי מורשה חתימה של החברה. שידור והגשת הדוח על ידי מייצג תכלול קובץ סרוק של העמוד הראשון של הדוח השנתי שהופק מהמערכת (ועליו ברקוד), כשהוא חתום על ידי מורשה חתימה. במקרה והדוח הופק ממערכת אחרת ואינו כולל בר קוד, יש לסרוק ולצרף את כל עמודי הדוח השנתי.

2.4.3.1 חתימה על דוח כספי-

הגשת דוחות הכספיים חתומים כנדרש על פי כל דין כשהם סרוקים. או העברת הדוח הכספי בשני קבצים, קובץ דוח כספי מלא לא חתום וקובץ הכולל עמודים רלוונטיים מתוך הדוח חתומים על ידי מנהלי החברה. המייצג יודיע כי עמודים אלו הינם מדוח כספי הזהה לדוח הכספי שהוגש.

2.4.4 תאריך ההגשה-

מועד ההגשה יחשב התאריך בו התקבל אישור הגשה מהמערכת. כל עוד לא בוצעה הגשה באופן מקוון, לא ייחשב הדוח כדוח שהוגש. לאחר ביצוע אישור הגשה מקוון, לא ניתן לעדכן או לשנות את הדוח השנתי באופן מקוון, אך ניתן לצרף מסמכים לדוח.

2.4.5 דוחות המשודרים על ידי מייצג באופן "מקוון מלא" -

בדוחות המשודרים על ידי מייצג ניתן להסתפק בהצהרת המייצג הנמצאת בתוך תהליך שידור הדוח המקוון ולראות באישורים הבאים ככאלו שנחתמו על ידו: חוות דעת מייצג על אישורי ניכוי מס במקור, דוח התאמה לצורכי מס, חוות דעת המבקר על הדוחות הכספיים ואישור רו"ח על הפרשי הצמדה פטורים.

2.5 **הגשת דוחות שנתיים באמצעות מערכת "מייצגים" ומערכת "מפל" - משבר קורונה**

בעקבות משבר הקורונה בישראל והצורך בעמידה בתנאי "התו הסגול" בכל הקשור לקבלת קהל במשרדים, התעורר קושי בהגשה פיזית של דוחות שנתיים במשרדי השומה. על מנת להקל על ציבור המייצגים והנישומים, התאפשרה הגשת דוחות לשנת המס 2018 ו- 2019 באמצעות מערכת לפניות ציבור (מערכת מפ"ל) ומערכת פניות מייצגים, לתקופה מוגדרת.

2.6 **המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ימתין לניתוב**

להלן המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ממתין לניתוב (רשימה דינאמית), כלומר יש אישור הגשת הדוח, אולם הודעת השומה תשלח לנישום רק לאחר ניתוב הדוח:
דוח יחיד:

בשידור באינטרא-נט או באינטרנט:

- מנהל חברה משפחתית
- שידור הכנסה בדוח 1301 או בנספח חו"ל, שאינה משויכת לשדה (334)
- פנקסים בלתי קבילים
- שודר סימון נכה או הכנסה לנכה לאחד מבני הזוג ואין התאמה לשאילתא IS95
- שודרו נטולי יכולת לרשום או לבן זוג ואין התאמה לשאילתא IS45
- שודר שדה 114 – חיוב שבח שונה
- פעולה חייבת בדיווח – שדה 263 = 1 או 3
- עמדה חייבת בדיווח – שדה 365 קוד 2 או 3
- חוות דעת – שדה 365 קוד 1 או 3
- שדה 043 (ניכוי מס במקור מריבית תוכנית חיסכון) חסר או קטן
- סומן ע"י הנישום שיש מכירת יחידת השתתפות בשותפות נפט
- משיכה שלא כדין מקופ"ג והכנסות גבוהות (שדה 213/313)
- סומן ע"י הנישום שיש רווחי הון שלא שודרו (למעט אם הסיבה היחידה היא הפסדים)
- סומן ע"י הנישום שבן זוג מגיש דוח בנפרד

- חבר קיבוץ לפי סעיף 60א
 - שידור דוח לאחר שומה 04
 - קיום שומת שבח בביקורת מיסוי מקרקעין
 - קיום שומת שבח עם קיזוז הפסדים
 - שומת שבח של בן זוג בחישוב תושב חוץ
 - ניכוי במקור מרווח הון (שדה 253)
 - אי התאמה במספר הילדים מול המרשמים
 - בקשת המייצג לפריסת רווח הון ע"י המשרד, במקרה שאחד מבני הזוג הינו מגיל 60 ולמעלה
- בשידור דוחות באינטרנט בלבד
- אי התאמה בשידורי רווח הון מול התלם
 - אי התאמה בשידורי עסקאות שבח מול מיסוי מקרקעין

דוח חברה:

בשידור באינטרא-נט או באינטרנט:

- חברה משפחתית
- שידור הכנסה בדוח 1214 או בנספח חו"ל שאינה משויכת לשדה (224)
- פעולה חייבת בדיווח – שדה 263 = 1 או 3
- עמדה חייבת בדיווח – שדה 273 קוד 2 או 3
- חוות דעת – שדה 273 קוד 1 או 3
- קיימת חלוקת דיבידנד ואין התאמה בדיווחים
- סומן ע"י הנישום שיש רווחי הון שלא שודרו (למעט אם הסיבה היחידה היא הפסדים)
- שידור דוח לאחר שומה 04
- מפעל מועדף/מפעל מוטב
- פנקסים בלתי קבילים
- שידור שדה 114- חיוב שבח שונה
- סוג תיק 77 שנה אחרונה להגשה
- חברת בית
- שודר קיבוץ ללא טופס 1228
- יותר מ-10 בעלי מניות
- חברה בעלת שליטה ללא תיק במס הכנסה
- אין אישור ביצוע של מרכז השקעות
- הוגש דוח מאוחד (שדה 108)

- שידור הכנסה ומס חריגים- שדות 045, 046

- קיום שומת שבח בביקורת מיסוי מקרקעין

- קיום שומת שבח עם קיזוז הפסדים

- ניכוי במקור מרווח הון (שדה 253)

בשידור דוחות באינטרנט בלבד

- אי התאמה בשידורי רווח הון מול התלם

- אי התאמה בשידורי עסקאות שבח מול מיסוי מקרקעין

2.7 דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום

כל הדוחות המשודרים באינטרנט על ידי נישומים לא מיוצגים מעוכבים לניתוב.

3. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2020 ודגשים

3.1 מענקי קורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בארץ ובעולם נחקקו חוקים ותקנות לשעת חירום.

מכח חוקים ותקנות אלו ניתנו לעצמאים, לעצמאים בעלי עסק קטן ושכירים בעלי שליטה מענקים מחמישה סוגים:

מענק סיוע לעצמאים, מענק תוספת לעסק קטן (מרץ אפריל בלבד), מענק לשכירים בעלי שליטה- מענקים שאינם חייבים בביטוח לאומי.

מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק לרבות "פגיעה ממושכת", ומענק עידוד התעסוקה- מענקים החייבים בביטוח לאומי.

כל המענקים לעיל מהווים הכנסה חייבת לפי מקור ההכנסה של הנישום, בגינו נתקבלו קרי, הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(2) לפקודה, אך לא נחשבים חלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לעניין חוק מע"מ, כלומר אינם חייבים במע"מ ולא יכללו במחזור העסקאות של העסק.

חשוב לציין כי מלבד מענקים אלו, שניתנו על ידי רשות המסים, ניתנו מענקי קורונה גם על ידי משרדי ממשלה נוספים. האמור בפסקה זו מתייחס למענקים שניתנו על ידי רשות המסים בלבד.

אופן הבקשה להגשת המענק, חישוב סכום המענק והתנאים לזכאות למענק, מפורטים בחוק. לעניין זה ראו גם הוראת ביצוע 9/2020 "יישום תקנות שעת חירום נגיף קורונה- מענק סיוע לעצמאים".

סך מענקים שהתקבלו "בגין" שנת 2020	סך מענקים שהתקבלו בשנת-2020	מענקי קורונה (אינם חייבים במע"מ)
		7א- מענק סיוע לעצמאים, תוספת לעסק קטן (מרץ אפריל בלבד)- שדה 001/002
		7ב-מענק לשכיר בעל שליטה שדה 099/110
		7ג- מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק, מענק הוצאות לעסק קטן (החל מחודש מאי) מענק סיוע בגין פגיעה ממושכת ומענק עידוד תעסוקה שדה 007/013

מידע לגבי סכום מענק השתתפות בהוצאות קבועות בעסק ותאריך קבלתו, ניתן לראות בשאלתה 002-129 ובשאלתה INTV בטבלת מידע המפרטת את סכומי המענקים ששולמו בהתאם לשדות אותם יש למלא בטופס 1301, להלן הטבלה:

מענקים שהתקבלו בשנת מס 2020, הינם אותם מענקים שהתקבלו עד וכולל ה-31/12/2020 (הסכום יופיע בנטו אם הוחזר/קוזז סכום במהלך שנת 2020).

מענקים בגין שנת מס 2020, הינם אותם מענקים שהתקבלו בגין שנת מס 2020, גם אם שולמו בפועל לאחר ה-31/12/2020.

על נתב הדוח להשוות בין הסכומים הרשומים בשאלתה INTV לרשום בדיווח בדוח הכספי של הנישום. ייתכנו הפרשים בדיווחים בשל דיווח הנישום על בסיס מזומן/מצטבר וכן בשל הפרשים שהתקבלו ממועד הגשת הדוח ועד למועד השידור (העמודה בטבלה המפרטת את סך המענקים שהתקבלו בגין שנת 2020 בשאלתה INTV מעודכנת ONLINE). בכל מקרה של הפרשים מהותיים יש לברר מול הנישום ובמקרה הצורך להפנות את תשומת הלב של נתב ב'.

שדות בדוח: בטופס 1301 בחלק ג (הכנסות מיגיעה אישית החייבות בשיעורי מס רגילים), נוסף סעיף 7 "מענק קורונה". בסעיף 7(א) שדות 001/002- "מענק סיוע לעצמאים תוספת לעסק קטן (רק מרץ אפריל) ומענק סיוע לעצמאים. בסעיף 7(ב) שדות 099/110- מענק ל"שכיר בעל שליטה" בחברת מעטים שהתקבל כשיעור מההכנסה החייבת שדווחה בשנת מס 2018 או 2019 לפי הגבוה. בסעיף 7(ג) שדות 007/013 – לרישום "מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק" לרבות "פגיעה ממושכת" ו"מענק עידוד תעסוקה". השדות שנוספו הינם למילוי סכום המענק לכל אחד מבני הזוג.

3.1.1 מענקים נוספים בגין קורונה

ניתנו מענקים גם לנישומים שאינם עצמאים או בעלי שליטה ויש לדווח עליהם באופן הבא: מענק הסתגלות לבני 67 ומעלה שהתקבל מביטוח לאומי-המענק יירשם בשדה 194/196, תקבולים והחזרים חייבי מס מהמוסד לביטוח לאומי. מענק חבר עצמאי בקיבוץ שחל עליו סעיף 60 א לפקודה- ככלל, חבר קיבוץ מתחדש או שיתופי שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה, קיבל את המענקים ממשרד החקלאות. מענקים אלו ידווחו כחלק מהכנסתו החייבת של החבר המועברת לקיבוץ, בשדה 369/370. שכיר שיצא לחל"ת בעקבות מצב קורונה וקיבל דמי אבטלה, ירשום סכומים אלו בשדה 194/196.

3.2 מחזיק זכאי ביחידות השתתפות בשותפויות נפט-

3.2.1 בסעיף זה מפורטים שינויים לדוחות 2020 בדיווח מחזיק זכאי.

נישום שהוא "מחזיק זכאי" בשותפות נפט ופורסמה תעודת השתתפות לתום שנת המס, יצהיר על כך בטופס 1301. כמו כן ידווח על חלקו בהכנסות/ הפסדים/ מס של השותפות. מוכר יחידת השתתפות יצהיר על מכירת יחידת השתתפות בטופס 1301 וידווח על רווח ההון הנוצר ממנה בטופס 1399 י/ח (סמל עסקה 54).

"מחזיק זכאי"- מי שהחזיק ביחידות השתתפות בתום יום ה-31 בדצמבר של שנת המס.

"מחזיק זכאי" יצרף את המסמכים הבאים לדוח השנתי:

- תעודת השתתפות מאת פקיד שומה למפעלים גדולים או תעודה זמנית שהופקה, אם עדיין לא הופקה תעודה סופית, וזאת לצורך חישוב הרווח והניכוי למחזיק זכאי בשל החזקת יחידה. במקרה בו במועד הגשת הדוח, פקיד שומה למפעלים גדולים טרם הנפיק לשותפות הנפט תעודה בגין שנת המס, יושלם הדיווח לשנת המס מיד עם הנפקת התעודה.
- אישור מאת חבר בורסה (לדוגמא בנק) על החזקות הנישום ביחידות השתתפות בתום שנת המס.
- טופס 858 (טופס לדיווח של מחזיק זכאי יחיד בשותפות נפט) הכולל בדוח את חלקו של ה"מחזיק זכאי" בהכנסות, בהפסדים, במס ששולם על חשבון, ובתרומות של שותפות הנפט - על בסיס התעודה והאישור על החזקותיו. לחברה קיים טופס 858 אותו יש למלא בהתאם.

חלוקת רווחים משותפות הנפט:

אין לכלול בדוח השנתי את ההכנסה מחלוקת רווחים משותפות הנפט. האישור על חלוקת הרווחים יישמר אצל ה"מחזיק זכאי" לצורך השוואת הון ולצורך חישוב רווח/ הפסד הון במכירת יחידות השתתפות בשותפות הנפט. כידוע, חלוקת רווחים מקטינה את המחיר המקורי של יחידת השתתפות המחושב וכתוצאה מכך רווח ההון גדל באותו הסכום.

חריג לכלל זה -בחלוקת תשלומים משותפות הנפט בתום שנה ("ביום הקובע"/"יום האקס" שהוא 31/12/XX) מהם נוכה מס במקור ליחידים (לרוב מס בשיעור גבוה מאד), כאשר ההכנסות נכללו בהתאם לתעודת ההשתתפות של שותפות הנפט, יש לכלול רק את המס שנוכה בשדה 040, ללא הרווחים שחולקו. יש להקפיד להוסיף את ניכוי המס לאותה שנת מס מדווחת. כלומר, אישור של ניכוי מס במקור מחלוקת רווחי שותפות הנפט לשנת מס 2019 יירשם בתנאי שדווחו כל ההכנסות והניכויים לשנה זו בהתאם לתעודה וטופס 858. יודגש, כי אם טרם הופקה תעודת השתתפות משותפות הנפט, אין לכלול את המס בשדה 040. בדרך כלל, אישור ניכוי המס ניתן לנישום מהבנק זמן רב לפני הנפקת התעודה, ולכן אין לדרוש את ניכוי המס ויש להמתין עם אותו אישור עד למועד הדיווח בגין הכנסות וניכויים משותפות הנפט.

תעודות השתתפות לשותפויות לחיפוש נפט מפורסמות באתר מאיה של הבורסה לניירות ערך והחל משנת 2014 מפורסמות גם באתר רשות המיסים. יצוין כי התעודות לשנת המס 2017 ואילך, כוללות מידע בדבר חלוקות רווחים למחזיקים.

3.2.2 רווח הון במכירת יחידת השתתפות בשותפות נפט

בחישוב רווח ההון, חלוקת רווחים מקטינה את המחיר המקורי של יחידת ההשתתפות וכתוצאה מכך רווח ההון גדל באותו הסכום. בחישוב ודיווחים על ידי הבנקים, או כל ברוקר אחר, הרווח מיחידות השתתפות המוצג בטופס 867+א-ב אינו כולל את הרווחים שחולקו במהלך תקופת האחזקה. לכן דוחות בהם קיים דיווח על מכירת יחידות השתתפות יעוכבו לניתוב.

א. רכישה ומכירה של יחידת השתתפות באותה שנת המס-

הפרטים יופיעו בטופס 867+א-ב – אישור ניכוי מס במקור על רווח הון מניירות ערך סחירים בבורסה, יש לדווח על רווח ההון בטופס 1322 (רווח הון מניירות ערך סחירים) ולשדרו בהתאם.

ב. רכישה ומכירה של יחידת השתתפות לא באותה שנת מס –

במקרה בו נמכרה יחידת השתתפות שנרכשה בשנים קודמות יש:

- למלא ולצרף טופס 858 על ידי יחיד או ח858 על ידי חברה.
- לכלול בדוח השנתי את רווח ההון והמס שנוכה, בהתאם לדיווחים בטופס 858/י858 המצורף.
- היות שרווח ההון ממכירת יחידות השתתפות כלול בטופס 867+א-ב, יש לנטרל מרווח/הפסד ההון שבטופס 867+א-ב את הרווח/ ההפסד ממכירת יחידת ההשתתפות, כפי שחושב באישור מאת חבר הבורסה (לדוגמה בנק).
- דיווח על רווח ההון יתבצע בטופס 1399/י1399 עם סמל עסקה 54 (חדש).

- יש לצרף לכל מכירה את אישור המכירה ואת כל האישורים השנתיים הכוללים את חלוקת הרווחים לאורך שנות האחזקה ביחידת השתתפות. קיימת חשיבות רבה לצירוף אישורים אלה לצורך חישוב רווח ההון מדויק.
- החל מדוחות לשנת 2020, הדיווח בטופס 867 א ו-867 ב מבחין בין רווח ממכירת מניות ניירות ערך סחירים לרווח ממכירת יחידת השתתפות בשותפויות נפט. עם זאת מחזור המכירות המצוין בטופס כולל את מכירות יחידות השתתפות בשותפויות נפט וכל סוגי ניירות הערך הסחירים האחרים.

שדות בדוח: בטופס 1301 בחלק א (פרטים אישיים), יסמן מגיש הדוח: "הנני מחזיק זכאי בשותפות נפט ביום 31.12.2020 ודיווחתי על חלקי בהכנסות השותפות".
דוגמאות מפורטות לדיווח הכנסות/ הפסדים/ מס של השותפות ועל רווח ההון הנוצר במכירת יחידת השתתפות, ראה/י בחוברת דע זכויותיך וחובותיך.

3.3 דוח של חבר קיבוץ

הכנסותיו של חבר קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש/שיתופי שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה, הן כשכיר והן כעצמאי, מדווחות ככלל במסגרת דוח הקיבוץ. הקיבוץ הוא בר השומה ובר הדיווח בגין הכנסותיו והכנסות חבריו ולכן, בחישוב המס של הקיבוץ נלקחים בחשבון כל נקודות הזיכוי, ניכויים, זיכויים אישיים ומדרגות המס הנמוכות של כל חבריו.

חבר קיבוץ שיתופי/מתחדש אשר לא מעביר את מלוא הכנסותיו לקיבוץ מחויב בהגשת דוח על מלוא הכנסותיו וזאת בהתאם לסעיף 60א(ב)(4) לפקודה. חריג לכלל זה הוא חבר קיבוץ בעל הכנסות שחל עליהן מס בשיעור קבוע ונוכה מהן מלוא המס במקור. על ההכנסות הנוספות (שלא הועברו לקיבוץ) מחויב החבר במס בשיעורים המירביים, זאת, כיון שכל הטבות המס להן היה זכאי, נלקחו בחשבון בחישוב המס של הקיבוץ.

חבר קיבוץ שיתופי/מתחדש שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה, יצהיר על כך בטופס 1301 בפרטים הכלליים וימלא את שם הקיבוץ ואת סך ההכנסה שהועברה לקיבוץ לגבי כל אחד מבני הזוג.

חבר קיבוץ העונה על הקריטריונים הבאים ימלא את הדוח כחבר קיבוץ ויסמן בפרטים הכלליים:

1. חבר קיבוץ / מושב שיתופי שאינו בחופשה.
 2. חבר קיבוץ מתחדש/מושב שיתופי שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה, שאינו בחופשה ואינו בעצמאות כלכלית.
- חבר קיבוץ העונה על אחד הקריטריונים הבאים, לא צריך לסמן "בפרטים הכלליים" שהוא חבר קיבוץ:

1. חבר קיבוץ מתחדש שחלות עליו הוראות סעיף 60ב לפקודה.

2. חבר קיבוץ שיתופי בחופשה.
 3. חבר קיבוץ מתחדש (שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה) בחופשה.
 4. חבר קיבוץ מתחדש (שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה) בעצמאות כלכלית.
 5. תושב קיבוץ שאינו חבר קיבוץ כאמור לעיל.
- יש לצרף לדוח השנתי טופס 1443, חתום על ידי היחיד והקיבוץ בו מוגדר מעמדו של היחיד בהתאם לאמור לעיל.

שדות בדוח: בטופס 1301 בחלק א (פרטים כלליים), יסמן מגיש הדוח: "הנני ו/או בן זוגי חבר קיבוץ" מס תיק _____ . הכנסה חייבת מועברת לקיבוץ בהתאם לסעיף 60א לפקודה בן הזוג הרשום _____ בן הזוג _____".

בחלק לשימוש המשדר יש למלא את מספר תיק הקיבוץ בשדה 366 ואת ההכנסה המועברת על ידי החבר או בת זוגו לקיבוץ בשדות 369 או 370 בהתאמה. במקרה בו החבר לא מעביר הכנסה לקיבוץ או שהינו עובד פנים יש לרשום 0.

הסבר לחישוב שומה-

הסכומים הנרשמים בשדות 369/370 (הכנסה שהועברה לקיבוץ) הם למידע בלבד, אין לרשום אותם בחלק ההכנסות של הדוח והם לא יילקחו בחשבון בחישוב המס של החבר (על ההכנסה זו הקיבוץ הינו בר השומה ובר הדיווח). הכנסות נוספות לחבר שלא הועברו לקיבוץ יירשמו בשדות ההכנסה המתאימים להם וחישוב המס בגינן יהיה שיעור מס מרבי ללא נקודות זיכוי והטבות מס אחרות, כגון: זיכוי בגין ישוב מוטב. הכנסות בשיעור מס מיוחד יימוסו בהתאם לשיעור המיוחד ללא אפשרות להפחתה כלשהי לרבות הפחתה על פי סעיף 121(ב) לפקודה (בגין יגיעה אישית או יחיד שמלאו לו 60 שנים).

במקרה שאחד מבני הזוג אינו חבר קיבוץ, לא ימלא שדה 369/370 ייערך לו חישוב מס באופן זהה לכל יחיד אחר.

בקשה להחזר מס או תיקון דוח - במקרה בו הקיבוץ לא השתמש בכל הטבות המס של אותו חבר ועל מנת שהחבר יוכל לממש את יתרת הטבת המס המגיעה לו, יוכל החבר לעשות זאת באמצעות בקשה להחזר מס או תיקון דוח שהוגש. הבקשות ליחידים חברי קיבוץ מתקבלות ומחושבות לאחר שהקיבוץ מגיש את הדוח המפורט (טופס 1229א המפרט את ייחוס ההכנסות לכל חבר) של הקיבוץ לאותה שנה.

על החבר להמציא טופס 1443, מצ"ב נספח ב, הכולל התייחסות להכנסה החייבת (לאחר הניכויים) אשר יוחסה לו ולבן זוגו בהתאם למקורות ההכנסה, שיעורי המס החלים לגביהם, המס ששולם, ובקיבוץ שיתופי, אישור כי עיקר עבודתם של בני הזוג הינה מ"עבודה מזכה". בנוסף, יפורטו

ההכנסות שכלל הקיבוץ בגין החבר, את מקורות ההכנסה תיק הניכויים ממנו מתקבלת ההכנסה ואת הסכום. כל אלה מפורטים בחלק ה' של הטופס, הכולל מספר שדה בדוח השנתי וסכום. אין למלא בדוח השנתי טופס 1301 את עצם היותו חבר קיבוץ ואת נתוני ההכנסה החייבת המועברת לקיבוץ. במילוי טופס 1301 על חבר הקיבוץ לכלול את הנתונים, השדות המפורטים בטבלה של חלק ה' לטופס 1443 ואת הכנסותיו האחרות שלא דווחו במסגרת הקיבוץ. במקרה כזה השומה והמס יחושבו כמו אצל כל יחיד אחר.

מענקי קורונה - ככלל, חבר קיבוץ מתחדש או שיתופי שחלות עליו הוראות סעיף 60 א' לפקודה, קיבל את המענקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה ממשד החקלאות. מענקים אלה ככלל, ידווחו כחלק מהכנסתו החייבת המועברת לקיבוץ. במקרים והתקבלו מענקי קורונה מרשות המסים או ממשרדי ממשלה אחרים, ירשמו אף הם כהכנסה מועברת לקיבוץ.

3.4 יוצר/נהנה בנאמנות

בטופס 1301 בחלק א (פרטים אישיים) נוספה דרישה להוספת טופס 148 "הודעה על ייחוס הכנסות ליוצר בנאמנות תושבי ישראל או על ייחוס הכנסות לנהנה בנאמנות לפי צוואה" למי שהוא יוצר/נהנה בנאמנות בשנה הראשונה בה הוא מגיש דוח על הכנסות הנאמנות.

3.5 משיכות שלא כדין

משיכה מקופת גמל לקצבה, או משיכה מקופת גמל טרם מועד משיכתה, מהווה משיכה שלא כדין. על פי סעיף 87(ד) לפקודה והתקנות מכוחו, שיעור המס על הכנסה בגין משיכה שלא כדין הינו שיעור קבוע של 35% או מס שולי, הגבוה מביניהם. בחישוב המס בשיעור קבוע של 35% (על הכנסה הרשומה בשדות 213/313), ניתנות רק נקודות זיכוי בסיסיות (תושב ונסיעות: 2.25 לגבר ולאשה 2.75). בחישוב המס לפי שיעור מס שולי (על הכנסה הרשומה בשדות 258/272), ניתנים נקודות זיכוי, ניכויים וקיזוזים כפי שניתן בחישוב מס על הכנסה מיגיעה אישית.

במקרים בהם קיים דיווח על משיכה שלא כדין בשדה 213/313, שמקורה בהפקדות לקופת הגמל שלאחר ה-1/1/2000, יש לבצע סימולציה ולבדוק אם רישום סכום המשיכה בשדות 258/272 גורם לתוצאת מס גבוהה יותר מהרישום בשדות 213/313. אם תוצאת המס בסימולציה גבוהה יותר, יש להעביר את סכום המשיכה שלא כדין לשדות 258/272.

במקרים בהם סך ההכנסות החייבות בשיעורי מס רגילים יחד עם הדיווח בשדות 213/313 על משיכה שלא כדין, עולה על 500,000 ₪, הדוח יעוכב לניתוב א'.

יצוין, כי על משיכה שלא כדין מקופת גמל בגין הפקדות שבוצעו לפני 1.1.2000 חל שיעור מס קבוע של 35%. לפיכך, אם הנישום המציא אישור מקופת הגמל על משיכת כספים שהופקדו לפני ה-1.1.2000, אין צורך בבדיקה לגבי סכומי משיכה אלו ויש להשאירם בשדה 213/313. יש לברר

במקרים אלו עם הנישום אם מדובר בהפקדות ישנות ואם כן, יש לציין בפניו שאם יביא אישור קופת הגמל לגבי ההפקדות, ייתכן שחבות המס תפחת.

3.6 ריבית על ניירות ערך וריבית על ניירות ערך הניתנות לפדיון

הוספו שדות חדשים לרישום הכנסות על ריבית מניירות ערך וניירות ערך הניתנות לפדיון, החייבות במס בשיעור קבוע של 35% (בעבר שודרו באותם השדות ששימשו לרישום משיכות שלא כדין מקופת גמל). **שדות בדוח:** בטופס 1301 בחלק ה (הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים) נוספו השדות 050/051/052 לרישום הכנסות מריבית על ניירות ערך וניירות ערך הניתנות לפדיון, החייבות במס בשיעור של 35%.

3.7 תרומות שנתרמו בשנים קודמות

בחישוב המס ניתן זיכוי בשיעור של 35% מסכום התרומות למוסדות ציבור שנתרמו באותה שנה. סכום הזיכוי הינו 35% מהמס בגין תרומות שנתרמו במגבלה של 30% מההכנסה החייבת לאותה שנה ועד לסכום תקרה של 9,322,000 ₪. תרומות שנדרשו בשנת המס, עלו על התקרה ולא ניתן עליהן זיכוי, ניתן לקבל עליהן זיכוי בשלוש השנים הבאות.

בדוח נוספו שדות חדשים לדיווח על תרומות שנדרשו בדוח בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי. עודף תרומות הנובע מסכומים שעלו על התקרה, נרשם בשאלתה INTV. יש להקפיד לרשום את סך כל התרומות שנתרמו השנה בשדות 037/237 ואת התרומות שנתרמו בשנים קודמות בשדות החדשים 115/292 המיועדים לכך.

שדות בדוח:

בטופס 1301 בחלק יד (זיכויים אישיים בעד התשלומים שלהלן) נוספו שדות 115/292 לרשום "תרומות שנדרשו בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי".

3.8 נקודות זיכוי תואר אקדמי

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2019), התשע"ח-2018 הוארך תוקפה של הוראת השעה לגבי סעיפים 40 ג ו-40ד, עד ליום 31.12.2022 במקום עד ליום 31.12.2018 (לפני התיקון נקבעה ההוראה לתקופה שבין 1.1.2014-31.12.2018). הוראה השעה קובעת כי ההטבות הניתנות לפי סעיפים 40 ג ו-40ד לפקודה יינתנו למשך שנה אחת בלבד.

סעיף 40ד לפקודה קובע כי יחיד תושב ישראל שסיים לימודי מקצוע, יהיה זכאי לנקודת זיכוי אחת בשנת 2018 ואילך (במקום 0.75 נקודת זיכוי). לקבלת ההטבה יש לסמן בדוח ולצרף טופס 119 ותעודת סיום לימודים.

בשאלת INTV קיים מידע (על סמך דיווח הנישום בשנים קודמות) לגבי כל אחד מבני הזוג, על שנת סיום הלימודים לתואר אקדמי וכן אם ניתנה נקודת הזיכוי באחת משנות המס 2015 ואילך. על כן אם שנת סיום הלימודים היא שנת מס שקודמת בשנתיים לשנה בה נדרשה נקודת זיכוי, יש לבדוק אם לא ניתנה ההטבה בשנת המס הקודמת.

3.9 הטבות מס בישובים מוטבים

בתיקון 256 לפקודה שתחולתו לתקופה שמיום 17.6.2020 ועד ליום 31.12.2022, תוקן סעיף 11 לפקודה כדלקמן:

בסעיף 11(א) לפקודה נוספה הגדרה חדשה: "יישוב עירוני" – עירייה או מועצה מקומית למעט מועצה אזורית, תחולה מיום 17.6.2020 ועד ליום 31.12.2022.

נוסף סעיף 11(ב)(3א)(ד) לפקודה – מי שהיה במשך כל שנת המס תושב בישוב מוטב שהוא יישוב עירוני המשויך לאשכול 4 או אשכול נמוך יותר במדרג החברתי- הכלכלי או במדרג הפריפריאלי, ייוסף לזיכוי ממס שהוא זכאי לו לפי פסקאות (1) עד (3) לפי העניין, שיעור של 5% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית, ולתקרת ההכנסה ייוסף סכום נוסף על הסכום הקבוע בפסקאות (1) עד (3) לפי העניין של 36,000 ₪, זאת בכפוף למגבלה ששיעור הזיכוי לא יעלה על 12% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לתקרת הכנסה של 168,000 ₪, תחולה מיום 17.6.2020 ועד ליום 31.12.2022.

תושב שעובר במהלך השנה מיישוב מזכה אחד ליישוב מזכה אחר, זכאי להמשכיות הזכאות להטבה, בתנאי שהוא התגורר 12 חודשים רצופים לפחות בישוב מזכה. חישוב ההטבה יהיה באופן יחסי לחודשים בהם התגורר בכל ישוב ולהטבות הניתנות באותו ישוב. לשם כך החל מדוחות לשנת המס 2019 ואילך, בחלק י"ד נוספה שורה: "עברתי במהלך השנה לישוב מזכה אחר ל-... מתאריך- ---- עד תאריך ----" ובחלק לשימוש המשדר נוספו שדות 096/111 בהם ירשום את מספר החודשים בהם התגורר בישוב החדש. שדות אלו ימולאו בנוסף לשדות 287/327 במקרה של מעבר מישוב לישוב באותה שנת מס. אם המעבר באותו חודש הוא עד 15 כולל, ימלא שהתגורר באותו חודש בישוב החדש, לאחר ה 15 באותו חודש יחשב שהתגורר בישוב הישן.

בהוראת המעבר לתיקון מס 214 לפקודה- (תחילה, הוראות מעבר ושמירת תוקף) נוסף סעיף (ז) המאריך את תוקפן של הוראות המעבר עד ליום 31.12.2020, לפיכך תושב של יישוב שהיה זכאי ממס בשנת 2019 לפי הוראות סעיפים (ב) עד (ד) ימשיך להיות זכאי לזיכוי ממס לפי אותם הסעיפים עד ליום 31.12.2020, ובלבד שהמשיך להיות תושב היישוב האמור בשנת 2020. בתיקון החקיקה בנושא יישובים מוטבים, ישנם ישובים שבחודש יוני 2020 השתנו להם התקרות ושעור ההנחה. את הזיכוי בדוח השנתי יש לחשב באופן לינארי ממוצע.

לדוגמא:

תושב אבו סנאן שיתגורר בישוב בכל שנת המס התקרה השנתית שלו תהיה:

$$\text{תקופה ראשונה: } 5/12 \times 10\% \times 162,480 = 6,770$$

$$\text{תקופה שנייה: } 7/12 \times 12\% \times 168,000 = 11,760$$

$$6,770 + 11,760 = 18,530 \text{ זיכוי}$$

בשדה 327\287 יש לרשום מספר חודשים 05, קוד תקרה של 162,480, אחוז הנחה 10%

בשדה 111\096 יש לרשום מספר חודשים 07, קוד תקרה של 168,000, אחוז הנחה 12%

דוגמה נוספת, במידה שעבר להתגורר בישוב 1.3.2020:

$$\text{תקופה ראשונה: } 3/12 \times 10\% \times 162,480 = 4,062$$

$$\text{תקופה שנייה: } 7/12 \times 12\% \times 168,000 = 11,760$$

$$4,062 + 11,760 = 15,822 \text{ זיכוי}$$

בשדה 327\287 ירשם מספר חודשים 03, קוד תקרה של 162,480, אחוז הנחה 10%

בשדה 111\096 ירשם מספר חודשים 07, קוד תקרה של 168,000, אחוז הנחה 12%

דוגמה למצב והנישום עזב את הישוב ב1.10.2020:

$$\text{תקופה ראשונה: } 5/12 \times 10\% \times 162,480 = 6,770$$

$$\text{תקופה שנייה: } 5/12 \times 12\% \times 168,000 = 8,400$$

$$6,770 + 8,400 = 15,170 \text{ זיכוי}$$

בשדה 327\287 ירשם מספר חודשים 05, קוד תקרה של 162,480, אחוז הנחה 10%

בשדה 111\096 ירשם מספר חודשים 05, קוד תקרה של 168,000, אחוז הנחה 12%

הערות

- תושב המתגורר יום אחד במהלך חודש יוני יקבל את התקרה הגבוהה (12%, 168,000).
 - במעבר מישוב מזכה אחד לישוב מזכה שני במהלך שנת 2020 יתבצע החישוב במחשב רק במקרה בו אין שני קודי תקרות. כלומר, הגיע מישוב מזכה אחר החל מחודש יוני או עזב לישוב מזכה אחר עד חודש מאי. בשאר המקרים החישוב יעשה באופן ידני במשרדים עם שימוש בשדה 038 זיכוי מאולץ.
 - ייתכנו מקרים בהם חישוב המס בטופס 106 או תאומי המס לא יהיה זהה לחישוב המס בדוח השנתי.
- לצורך מימוש ההטבה על התושב לחתום על ההצהרה בדבר תושבות בטופס 1312 א' (מופק על ידי הרשות המקומית) ולצרפו לדוח השנתי.
- ניתן לראות את קוד התקרה ושיעור הזיכוי ממס בהתאם לאותו ישוב, בהתאם לרשימת היישובים בפרק ט' בחוברת דע זכויותיך וחובותיך.

3.10 הטבות מס לחייל- סעיף 11(ג)

על פי סעיף 11(ג) לפקודה, חייל שמשולמת לו משכורת מיוחדת זכאי לזיכוי ממס בשיעור של 5% ממשכורתו המיוחדת עד לסכום של 161,040 ₪. חייל כאמור, המתגורר בישוב מוטב וזכאי להטבת מס בגין מגורים באותו יישוב, זכאי לשתי הטבות ויכול לבחור את הטבת המס המתאימה לו. חייל כהגדרתו בסעיף שעבר במהלך השנה לישוב מזכה יוכל לבחור לקבל זיכוי כחייל לחלק מהשנה, וזיכוי לפי תושב לחלק האחר של השנה, ובלבד שעומד בכל תנאי הסעיף לרבות שהייה בישוב המזכה 12 חודשים לפחות ושלא יקבל זיכוי גם כחייל וגם כתושב ישוב מזכה על אותה תקופה.

3.11 שינויים בטופס 6111

בחלק א של הטופס: נתוני רווח והפסד, הכנסות ממכירות ומתן שירותים בסעיף הכנסות אחרות בשדה 1090 נוסף המלל כולל מענקי "קורונה". יובהר, כי מענקי קורונה ישודרו בשדה זה בלבד. החל מדוחות לשנת המס 2020, נישום עצמאי שיסמן קוד 3 בפרטים מזהים שיטת דיווח, שמשמעו שהנתונים בדוח הכספי רשומים באלפי ₪, יקבל הערה: "הסכומים שנרשמו בטופס מוצגים באלפי שקלים או אלפי דולרים". הערה זו באה להסב את תשומת ליבו, ובמקרה והסכומים אינם באלפים יוכל להסיר את הסימון.

3.12 עמדה או חוות דעת חייבת בדיווח

קבלת חוות דעת חייבת בדיווח או נקיטת עמדה חייבת בדיווח בדוחות השנתיים מצריכה התייחסות רכז חוליית האם. בדוחות בהם קיים סימון שקיימת חוות דעת חייבת בדיווח על הנתב לוודא שצורף טופס 1345. בדוחות בהם קיים סימון שקיימת נקיטת עמדה חייבת בדיווח על הנתב לוודא שצורף טופס 1346. במקרה של טופס חסר יש לדרוש אותו מהנישום או המייצג. אם סומן בטעות, יש לשנות בשדה 365 ביחיד או 273 בחברה את הקוד ל-9.

4. דגשים בדוחות לחברות לשנת 2020

4.1 מיסוי קיבוצים

בתיקון 236 לפקודה, תוקנו סעיפים 54-58 המתייחסים לקיבוץ השיתופי ונוספו סעיפים 60א ו-60ב, העוסקים בדיווח הכנסות הקיבוץ המתחדש. הדיווח לגבי קיבוצים שיתופיים נותר, ללא שינויים מהותיים. כלל הקיבוצים מדווחים על הכנסתם בטופס 1228 מצורף והמשודר לדוח השנתי (טופס 1214). קיבוץ מתחדש יצרף בנוסף טופס 1229 ו-1229א שהינו גיליון אקסל. קיבוץ מתחדש- הקיבוץ מתחדש יכול לדווח על הכנסתו לפי סעיף 60א או לפי סעיף 60ב לפקודה.

4.1.1 מסלול סעיף 60 לפקודה -

במסלול זה חבר הקיבוץ המתחדש הוא בר השומה ובר הדיווח. כל חבר קיבוץ ידווח בדוח שנתי 1301 על הכנסתיו למעט חלק ההכנסות הנובע מנכסי הקיבוץ. ההכנסות הנובעות מנכסי הקיבוץ ידווחו על ידי הקיבוץ. הכנסה שלא דווחה על ידי החבר תדווח על ידי הקיבוץ ויתרת נקודות זיכוי שלא נוצלו על ידי היחידים תועבר אף היא אל הקיבוץ לצורך חישוב המס של הקיבוץ. מסלול זה יחול לבחירת הקיבוץ ובלבד שהאסיפה הכללית של הקיבוץ המתחדש, החליטה כאמור וניתנה הסכמתם בכתב של רוב חברי הקיבוץ. החלטת הקיבוץ תועבר לפקיד השומה ומרגע ההחלטה לא יוכל הקיבוץ המתחדש לחזור בו מהחלטתו.

4.1.2 מסלול סעיף 60א לפקודה -

הקיבוץ המתחדש הוא בר השומה ובר הדיווח וידווח על הכנסתו ועל הכנסת כל חבריו בנוסף לטופס 1228 בטופס 1229 וגיליון האקסל המצורף לו (טופס 1229א). כל חבר בקיבוץ מחויב בדיווח על הכנסותיו לקיבוץ, כדי שהקיבוץ יוכל לכלול אותן בדוח. הקיבוץ משלם את המס בשם חברי הקיבוץ. חבר קיבוץ יסמן בטופס 1301 בפרטים הכלליים את שם הקיבוץ, מספר תיק הקיבוץ ואת ההכנסה של כל אחד מבני הזוג שהועברה לקיבוץ. יובהר, כי חבר בחופשה או חבר בעצמאות כלכלית אינו נכנס לגדר חבר קיבוץ בשנת מס זו. כלומר יגיש דוח שנתי כמו כל יחיד אחר. הקיבוץ לא יכלול במניין חבריו בשנת המס את אותם חברים.

טופס 1229-בהתאם לאופן הדיווח של קיבוץ לפי סעיף 60א לפקודה הוכן טופס 1229 המרכז את כל נתוני החברים הנכללים בדיווח הקיבוץ. לטופס מצורף גיליון אקסל, 1229א, הנותן פירוט מלא של הכנסות עבור כל חבר קיבוץ בנפרד. קובץ האקסל יוגש יחד עם טופס 1229 כחלק בלתי נפרד מימנו.

כל קיבוץ יגיש בנוסף לדוח השנתי את גיליון האקסל כקובץ (טופס 1229א) גם למחלקה החקלאית בחטיבת המקצועית של רשות המסים.

יש להקפיד על צירוף כל המסמכים הנ"ל עם העתק גיליון האקסל (1229א) למחלקה החקלאית.

במידה שלא הוגש גיליון האקסל (1229א) יש לדרוש זאת באופן הבא:

1. לרשום הנמקה 75.

2. לדרוש את המסמכים החסרים באמצעות מערכת מסמכים חסרים ולהוסיף במלל חופשי

"עליך להמציא את גיליון האקסל טופס 1229א (כפי שפורסם באתר רשות המיסים) ולהעביר

העתק מגיליון זה לכתובת המייל "gadhi@taxes.gov.il"

במקרה בו לא הוגש גם טופס 1229 הידני יש לדרוש גם אותו.

במידה שלאחר זמן סביר לא יושלמו המסמכים כנדרש יש לשקול לשנות את ההנמקה מ-75 ל-

77 ולראות את הדוח כדוח סתמי.

שדות בדוח: בטופס 1214 בחלק לשימוש המשדר, שונו הקודים בשדה 226- קיבוץ לפי טופס 1228:
יש למלא קוד 1 סעיפים 54-58א, קוד 2 סעיף 60א, קוד 3 סעיף 60ב או קוד 9 לאגודה שיתופית
אחרת.

4.2 מענקי קורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בארץ ובעולם, נחקקו חוקים ותקנות לשעת חירום וכן החלטת
ממשלה בדבר מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות הקבועות בשל ההשפעה הכלכלית של
התפשטות נגיף הקורונה – החלטת ממשלה- מספר החלטה 5015 (24.4.2020).

מכח חוקים, תקנות והחלטות אלו ניתנו לעסקים מענקים בגין השתתפות בהוצאות קבועות, מענקים
אילו מהווים הכנסה לעניין הפקודה ולכן יכללו בדיווח הכנסות החברה בדוח השנתי, אך לא יחשבו
חלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לעניין חוק מע"מ, קרי אינם חייבים במע"מ. מידע לגבי סכום מענק
השתתפות בהוצאות קבועות בעסק ותאריך קבלתו, ניתן לראות בשאילתה 002-129 ובשאלתה
INTV,

בטבלת מידע, להלן הטבלה:

סך מענקי קורונה (אינם חייבים במע"מ)	סך מענקים שהתקבלו בשנת-2020	סך מענקים שהתקבלו "בגין" שנת 2020
מענקי קורונה		

אופן הבקשה להגשת המענק, חישוב סכום המענק והתנאים לזכאות למענק, מפורטים בהחלטת
הממשלה המצוינת לעיל. לעניין זה ראו גם הוראת ביצוע 9/2020 "יישום תקנות שעת חירום נגיף
קורונה- מענק סיוע לעצמאים".

בדוח השנתי ירשם מענק הוצאות קבועות שמקבלת חברה כחלק מההכנסה הרגילה בשדה 020
ולא ייכלל במחזור בשדה 094. במקרה וההכנסה הכוללת את מענק הקורונה גבוהה מהמחזור, יש
לשדר בשדה 089 את סכום הפרש.

4.3 חברת בית

ביום 1/1/2018 נכנס לתוקף תיקון 245 לפקודה במסגרתו תוקן, בין היתר, סעיף 64 לפקודה הקובע
הסדר מס חדש לחברת בית. חוזר מקצועי 2/2019 "הוראות סעיף 64 לעניין חברת בית וסעיף 64א
לעניין חברה משפחתית", מפרט את תיקון 245 לרבות הוראות המעבר כאמור והנחיית סמנכ"לית
בכירה שומה וביקורת, בנושא עדכון שאילתא 164, הטיפול בבקשת חברה להיחשב כחברת בית
והארכת מועדים לאור תיקון 245 לפקודה, מיום 27/8/2019.

בשאלתה 164- הוספה אופציה 8: "שידור מקרים מיוחדים לטיפול פ"ש וסגנו", המאפשרת ל"אלץ"
את השאילתה לקבל את הנתונים שיוזנו בה. השימוש באופציה זו הינה לפ"ש וסגנו בלבד ותעשה

רק לאחר בדיקתם שהחברה עומדת בתנאי החוק ובכללם הוראות המעבר. לדוגמה השימוש באופציה מאפשר לקלוט חברה כחברת בית, דהיינו חברה שטרם הגישה דוח לשנים 2016 או 2017 בלבד אך הגישה בקשה להיחשב חברת בית, על גבי טופס 246'א' עד ליום 18/3/2018.

4.4 שינויים בטופס 6111

בחלק א: דוח רווח והפסד, בחלק הכנסות אחרות ומתן שירותים בשדה 1090-הכנסות אחרות, הוסף המלל "כולל מענקי קורונה". יש להקפיד ולשדר מענקי קורונה בשדה זה בלבד.

4.5 תרומות שנתרמו בשנים קודמות

חבר בני אדם זכאי על פי סעיף 46 לפקודה לזיכוי ממס בשיעור מס חברות מסכום התרומות למוסדות ציבור שנתרמו באותה שנה. בהתאם לסעיף יינתן הזיכוי על תרומות המהוות עד 30% מהכנסה החייבת של חבר בני אדם לאותה שנה או על סכום של 9,322,000 ₪ כנמוך (להלן: "התקרה"). סכום העולה על התקרה לזיכוי שנתרם באותה שנת מס, יזוכה מהמס בשלוש שנות המס הבאות.

לשם יצירת מעקב על דרישת תרומות שנים קודמות תוך עמידה בתנאי הסעיף (תקרת הכנסה או תקרת סכום, אפשרות לדרישה בשלוש השנים הבאות בלבד) ואבחנה בין תרומות שנתרמו השנה לבין אלו שנתרמו בשנים קודמות, נוסף לדוח השנתי (טופס 1214) שדה חדש לדיווח על תרומות שנדרשו ב שלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי. עודף תרומות הנובע מסכומים שעלו על התקרה, נרשם בשאילתה INTV.

השנה נוסף לדוח השנתי (טופס 1214) שדה חדש 069 לדיווח על תרומות שנדרשו ב 3 השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי. יש להקפיד לרשום את התרומות שנתרמו בשנים קודמות בשדה החדש המיועד לכך.

4.6 שינויים בשיעורי המס

שיעורי המס לשנת המס 2020 נותרו ללא שינוי:

שיעור מס חברות הוא 23%

שיעור המס המרבי ליחיד (סעיף 121 לפקודה) הוא 47%

שיעור המס על הכנסות גבוהות (מס יסף) הוא 3%.

שיעור המס על הכנסה מהימורים הגרלות ופרסים הוא 35%.

5. ריכוז השינויים בדוחות ליחידים

5.1 ריכוז השינויים בדוחות ליחידים טופס 1301 לשנת המס 2020

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
<p>סכום הנכסים בחו"ל עליהם חלה חובת דיווח, עודכן לנכסים ששווים עולה על 1,883,000 ₪ או שווה לו.</p>	<p>חלק א'- פרטים כלליים:</p> <p>☐ בשנת המס היו לי או לבן/בת זוגי או לילדי שטרם מלאו להם 18, נכס/ים בחו"ל בשווי של 1,883,000 ₪ או יותר.</p>
<p>עדכון סכום. חובת הגשת דוח שנתי חלה על:</p> <p>1. מי שהכנסתו החייבת עולה על 651,600 ₪</p> <p>2. מי שמחזור המכירות מניירות ערך הנסחרים בבורסה שאינם פטורים ממס, עולה על סכום של 2,538,000 ₪</p>	<p>חלק א'- פרטים כלליים:</p> <p>☐ בשנת המס הייתה לי או לבן/בת זוגי הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 121ב(ה) לפקודה העולה על 651,600 ₪.</p> <p>☐ בשנת המס היה לי, לבן/בת זוגי מחזור מכירות מניירות ערך הנסחרים בבורסה שאינו פטור ממס העולה על 2,538,000 ₪.</p>
<p>שינוי ניסוח, מגיש הדוח יסמן אם הוא חייב בהגשת טופס 6111 או שאינו חייב.</p>	<p>חלק א'- פרטים כלליים:</p> <p>המחזור מכלל העסקים שלי או של בן/בת זוגי הוא מעל 256,410 ₪ (ללא מע"מ)</p> <p>☐ חייב בטופס 6111</p> <p>☐ לא חייב</p>
<p>הוספת טופס 148 למילוי בשנת המס הראשונה של יוצר/נהנה בנאמנות.</p>	<p>חלק א' – פרטים כלליים:</p> <p>☐ הנני יוצר/נהנה בנאמנות, בר שומה ובר חיוב. דוח זה כולל את הכנסותי ואת הכנסות הנאמנות. מצ"ב טופס 151 ח' לשנת המס. מצ"ב גם טופס 148 בשנת המס הראשונה.</p>
<p>הדוח יעוכב לניתוב</p>	<p>חלק א' – פרטים כלליים:</p> <p>☐ בשנת המס מכרתי יחידת השתתפות בשותפות נפט</p>

<p>הוספה במלל ששדות 194/196 משמשים גם למענקי קורונה לבני 67 ומעלה,</p>	<p>חלק ג' – הכנסות מיגיעה אישית החייבות בשיעורי מס רגילים: שדות 194/196- ישמשו גם למענקי קורונה לבני 67 ומעלה</p>
<p>הוספת סעיף חדש בטופס לרשום מענקים שהתקבלו בגין "קורונה". בו שדות חדשים: שדות : 001/002 לרשום מענק סיוע לעצמאים, שדות 099/110 לרשום מענק לשכיר בעל שליטה. ושדות 007/013 לרשום מענק השתתפות בקצבאות קבועות לעסק ומענק עידוד תעסוקה.</p>	<p>חלק ג' – הכנסות מיגיעה אישית החייבות בשיעורי מס רגילים: נוסף סעיף 7 לרשום מענק שהתקבל בגין "קורונה". נוספו שדות חדשים: א. מענק סיוע לעצמאים, תוספת לעסק קטן (מרץ אפריל בלבד) - שדות 001/002 שאינם חייבים בביטוח לאומי ב. מענק לשכיר בעל שליטה- שדות 099/110 ג. מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק, מענק עידוד תעסוקה- שדות 007/013 חייבים בביטוח לאומי</p>
<p>שדות חדשים לרשום הכנסות בשל "ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה) מס בשיעור של 35%". השדות החדשים הם: 050/051/052.</p>	<p>חלק ה' – הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: בסעיף 21- הוחלפו שדות לרשום הכנסות בשל "ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה) מס בשיעור של 35%". השדות החדשים הם: 050/051/052 .</p>
<p>שדות 213/313 המשמשים לרשום משיכות שלא כדין מקופת גמל- מס בשיעור של 35%, עברו לסעיף 30 בטופס.</p>	<p>חלק ה' – הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: שדות 213/313 המשמשים לרשום משיכות שלא כדין מקופת גמל- מס בשיעור של 35%, עברו לסעיף 30 בטופס. בוטל שדה 053</p>

<p>למען הבהירות, נוסף במלל (כולל מענקי קורונה) אין השלכות על חישוב המס ולא על המידע לצורך מענק עבודה.</p>	<p>חלק ז' – נתונים נוספים שדות 185/184 – "הכנסה פטורה ממס לפי סעיף 9(5) שהופחתה מעסק או משלח יד(כולל מענקי קורונה) בלבד".</p>
<p>למען הבהירות, נוסף במלל (כולל מענקי קורונה) אין השלכות על חישוב המס ולא על המידע לצורך מענק עבודה.</p>	<p>חלק ז' – נתונים נוספים שדות 186/187 – "הפסדים שקוזזו כנגד הכנסה מעסק או משלח יד(כולל מענקי קורונה) בלבד".</p>
<p>נוספו שדות חדשים 115/292 לרשום "תרומות שנדרשו בשלוש שנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי".</p>	<p>חלק יד – זיכויים אישיים בעד התשלומים שלהלן: בסעיף 76- תרומות למוסדות ציבור או לקרן לאומית, נוספו שדות חדשים 115/292 לרשום "תרומות שנדרשו בשלוש שנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי".</p>
<p>כיון שקופת גמל היא אישית, בוטל שדה 053 לרשום משיכה שלא כדין מקופת גמל של שני בני זוג.</p>	<p>שדות שבוטלו חלק ה' – הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים: בוטל שדה 053 לרשום משיכה שלא כדין מקופת גמל של שני בני זוג.</p>

5.2 ריכוז השינויים בדוח מקוצר ליחיד טופס 0135 לשנת המס 2020

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
<p>הוספה במלל ששדות 194/196 משמשים גם למענקי קורונה לבני 67 ומעלה,</p>	<p>חלק ג' – הכנסות מיגיעה אישית החייבות בשיעורי מס רגילים: שדות 194/196- ישמשו גם למענקי קורונה לבני 67 ומעלה</p>
	<p>חלק ד' – הכנסות חייבות שאינן מיגיעה אישית:</p>

<p>נוספו שדות חדשים 213/313 לרשום משיכות שלא כדין מקופת גמל- מס בשיעור של 35%.</p>	<p>נוספו שדות חדשים 213/313 לרשום משיכות שלא כדין מקופת גמל- מס בשיעור של 35%.</p>
<p>נוסף שדה חדש 050, לרשום הכנסות בשל "ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה) מס בשיעור של 35%.</p>	<p>חלק ד' – הכנסות חייבות שאינן מיגיעה אישית: בסעיף 14- הוחלף שדה 053 לשדה חדש 050. שדה לרשום הכנסות בשל "ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון (החלק החייב בשיעור זה) מס בשיעור של 35%.</p>
<p>כיון שקופת גמל היא אישית, בוטל שדה 053 לרשום משיכה שלא כדין מקופת גמל של שני בני זוג.</p>	<p>שדות שבוטלו: חלק ד' – הכנסות חייבות שאינן מיגיעה אישית: בוטל שדה 053 לרשום משיכה שלא כדין מקופת גמל של שני בני זוג.</p>

5.3 ריכוז השינויים בטופס 6111 לשנת המס 2020

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
<p>משנת 2020 במקרה וסומן בשיטת הדיווח קוד 3 תוצג הערה: "סכומים שנרשמו בטופס מוצגים באלפי שקלים/דולרים, במקרה והסכומים אינם באלפים, יש להסיר את הסימון".</p>	<p>פרטים מזהים: שיטת הדיווח נוסף קוד 3- לסימון במקרים בהם נתוני הדוחות מוצגים באלפי בשקלים/ דולרים.</p>
<p>בחלק א- נתוני רווח והפסד בסעיף הכנסות אחרות בשדה 1090 נוסף המלל: "כולל מענקי קורונה"</p>	<p>חלק א –נתוני רווח והפסד הכנסות ממכירות ומתן שירותים- בסעיף הכנסות אחרות בשדה 1090 נוסף המלל: "כולל מענקי קורונה"</p>

6. ריכוז השינויים בדוחות לחברות טופס 1214 לשנת המס 2020

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
נוסף שדה 069 (חדש) לרישום תרומות שנדרשו בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי".	חלק טו – הוצאות מיוחדות, ניכויים וזיכויים: נוסף שדה 069 (חדש) לרישום תרומות שנדרשו בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי".
בשדה 226 בו נרשם קוד בהתאם לדרך דיווח הדוח השנתי של הקיבוץ בטופס 1228, בוטל קוד 4 כך ש קבוץ לא יוכל לשדר דוח כחבר בני אדם	לשימוש המשדר בוטל קוד 4 בשדה 226, קבוץ לא יוכל לשדר דוח כחבר בני אדם.

6.1 ריכוז השינויים בדוחות

דוח של יחיד (טופס 1301)

שדות שבוטלו

053- משיכה שלא כדין מקופת גמל, ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון – מס בשיעור של 35%.

שדות שנוספו

- 001/002 – "מענק קורונה", מענק סיוע לעצמאים.
- 099/110 – "מענק קורונה", מענק לשכיר בעל שליטה.
- 007/013 – "מענק קורונה", מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק, מענק עידוד תעסוקה.
- 050/051/052 – ריבית על ניירות ערך ומניות הניתנות לפדיון – מס בשיעור של 35%.
- 115/292 – תרומות שנדרשו בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגביהן זיכוי.

סימונים חדשים בדוח והוספת מלל

בחלק א- "פרטים כללים" הוסף להצהרה של יוצר/נהנה בנאמנות, דרישה לצירוף טופס 148 בשנה הראשונה.

בחלק א- "פרטים כללים" שונה נוסח הצהרה על חיוב בטופס 6111.

דוח חברה (1214)

שדות שנוספו

שדה 069- תרומות שנדרשו בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ולא ניתן לגבן זיכוי

סימונים שבוטלו

בחלק "לשימוש המשדר" בוטל קוד 4 בשדה 226, שאפשר הגשת דוח קיבוץ כחבר בני אדם.

טופס 6111

סימונים חדשים בדוח והוספת מלל

בחלק "פרטים מזהים" שיטת הדיווח-

בקוד 3 – תופיע הערה ליחיד המסמן קוד 3, כי הדוחות מוצגים באלפי שקלים/דולרים.

בחלק א "נתוני רווח והפסד", הכנסות אחרות ומתן שירותים-

בשדה 1090 הוסף מלל "...כולל מענקי קורונה"

7. ניתוב שלב א' של הדוח

7.1 קבלת דוחות ושידורם

בשלב ניתוב א' נבדקת שלמות ונכונות הדוח על כל הנספחים והמסמכים המצורפים אליו. השנה נפתחה האפשרות לשידור דוחות על ידי מייצגים ב"אופן מקוון מלא", קרי שידור הדוח והוספת טופס הדוח על כל נספחיו יעשה באופן מקוון מלא וללא צורך בהגעה והגשה במשרדי השומה. בהתאם לכך ומכיוון שאין דוח מודפס, אופן הניתוב בשלב א' לדוחות שהוגשו "באופן מקוון מלא" ישתנה ואף הוא ייעשה באופן מקוון. לגבי הדוחות המוגשים באופן ידני או באופן מקוון חלקי (ללא הצרופות), ניתוב שלב א' ייעשה כבעבר. יצוין כי, מהות הניתוב והבדיקות אותן יש לעשות היינו, בדיקת שלמות ואימות המסמכים לא השתנתה.

7.2 קבלת דוחות ששודרו באופן מקוון מלא

הדוח מתקבל במחלקת השירו"ת, נערכות בו הבדיקות על פי הוראת ביצוע 4/20, צירוף טופס חתום על ידי הנישום, אימות כתובות, אימות ענף כלכלי ומצב משפחתי. בעת שידור והגשת הדוח נקלט תאריך ההגשה במערכת באופן אוטומטי ללא צורך בקליטת הדוח באמצעות שאילתא 1326 על ידי מחלקת השירו"ת. תאריך ההגשה ייחשב התאריך בו בוצעה בפועל ההגשה באופן מקוון וניתן אישור.

7.2.1 אישור ותאריך השומה לדוחות ששודרו באופן מקוון מלא:

דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום בלתי מיוצג – אישור הגשה הוא תאריך קבלת אישור הגשה דיגיטלי במערכת. השומה תאושר לאחר ניתוב תשתלח השומה בדואר ללא שינוי תאריך הגשת הדוח.

דוח ששודר על ידי מייצג (אינטרנט או אינטרא-נט) – אישור הגשה הוא תאריך קבלת אישור הגשה דיגיטלי. במקרה והדוח הוא מעוכב ניתוב, השומה תאושר לאחר ניתוב. בכל מקרה אחר השומה תאושר באופן אוטומטי בתוך 24 שעות, ללא קשר באם הסתיים הטיפול במחלקת השירות והשומה תשלח בדואר.

7.2.2 בקשות להחזר מס סוג תיק 91 ו-95: במקרים אלה הדוחות עוברים ישירות לחוליה 17/18/19. כל הטיפול בדוחות אלה כולל בדיקות הרשת והניתוב יתבצע בחוליה.

7.3 המערכת לניהול דוחות מס הכנסה

לשם קליטתם של הדוחות ששודרו באופן מקוון מלא ולצורך ניהול וטיפול בהם במחלקות השונות החל ממחלקת השירות וכלה בחוליית השומה, הוקמה מערכת לניהול דוחות מס הכנסה (**להלן: "המערכת לניהול דוחות"/"המערכת"**), לשימוש עובדי המשרד. במערכת זו יוצגו התיקים ששודרו באופן מקוון מלא וכן התיקים שהועברו על ידי המייצגים באמצעות מערכת מפ"ל ומערכת פניות מייצגים (כאמור בסעיף 2.5 לעיל). בנוסף, במערכת לניהול דוחות מוצגים גם הדוחות שנסרקו במסגרת פיילוט סריקת דוחות שנערך לפני כשנתיים.

במערכת לניהול דוחות יוצגו ברשימות מאגר, כלל הדוחות השייכים למשרד השומה. ברשימות מסודרים הדוחות על פי סדר הגשתם ובכל דוח מופיעים פרטים כגון, סוג תיק, חוליה, סוג משרד, החזר, שומה בהמתנה וסטטוס בהם. באפשרות המשתמש להתאים את המידע המופיע בטבלה בהתאם לנתונים להם הוא זקוק לצורך עבודתו. המערכת מציגה את הדוח המלא שהוגש על כל נספחיו ומאפשרת גישה למערכת מסמכים חסרים, למערכת 6111, וכן מאפשרת **תיעוד** פנייה לנישום או ברור במשרד. יצוין, שדוחות מסוג 9.1 ודוחות מסוג 9.5 לא נמצאים כיום במאגר הדוחות של מחלקת השירות אלא רק ברשימות המאגר של חוליה 17 או 18.

הסבר מפורט על השימוש במערכת ובאפשרויות הגלומות בה, ניתן למצוא בחוברת בפורטל החוליה המרכזית.

7.3.1 רשימות מאגר במחלקת השירות (הרשת) :

לעובדי הרשת פתוחות רשימות מאגר של דוחות לטיפול. ממונה מחלקת הרשת רשאי להקצות לעובדיו את הדוחות לטיפול, אך באפשרות העובד לטפל בדוחות גם ללא הקצאה. בסיום טיפול מחלקת השירות וסימון במערכת יגרע התיק מרשימת עבודה של העובד ויעבור לרשימות מאגר לטיפול החוליה המרכזית.

7.3.2 רשימות עבודה בחולייה מרכזית

דוחות שהוגשו באופן מקוון במערכת והסתיים בהם הטיפול במחלקת השירות, מוצגים ברשימות עבודה לחולייה המרכזית. הרשימות מסודרות לפי תאריך הגשת הדוחות. עובדי החולייה המרכזית רשאים להיכנס למאגר הדוחות של חולייה 20 ו-21. בסיום הניתוב בשאילתא ISUM, הדוח ירד אוטומטית מרשימת העבודה של הנתב ויעבור לרשימות מאגר לניתוב ב'. יצויין שביצוע ניתוב שלב ב' מוריד את הדוח מרשימת העבודה של ניתוב שלב א'.

7.4 ניתוב שלב א' בעולם של דוח ללא נייר

אופן ניתוב שלב א' של הדוח, בדיקת שלמות המסמכים, ואימות המסמכים מתבצעים באופן זהה כבעבר, באמצעות השאילתות השונות. קיימת חובת ניתוב שלב א' לדוחות ששודרו על ידי מייצג באינטרנט ו/או באינטרא-נט ומעוכבים לניתוב ולדוחות ששודרו באינטרנט. יובהר כי, דוחות ששודרו על ידי מייצג באינטרנט ו/או באינטרא-נט ואינם נמנים על רשימת מעוכבי ניתוב כאמור בסעיף 2.6, אינם חייבים בניתוב שלב א' והשומה נשלחת אליהם באופן אוטומטי. הדוחות ששודרו באופן מקוון מלא אינם מודפסים או מוגשים פיזית למשרד השומה והם מופיעים כרשימות מאגר במחשב. הניתוב נעשה באמצעות המערכת לניהול דוחות. כאשר נתב שלב א' נכנס למערכת לניהול דוחות יראה במסך הראשון את כלל הדוחות של החולייה תחת רשימת עבודה (מאגר) ויוכל לטפל בתיקים אותם משך לטיפול או שהוקצו לו על ידי הרכז.

7.4.1 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

ככלל, סדר עדיפות בטיפול וניתוב באמצעות המערכת לניהול דוחות לא השתנה ויש לטפל בדוחות בהתאם לתאריך הגשתם, דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון (פיפו).

7.4.1.1 ניתוב באמצעות המערכת לניהול דוחות- ניתוב הדוחות באמצעות המערכת נעשה

כאמור בעזרת רשימות, אשר ממיונות לפי סדר הגשתם כך שדוח שהוגש ראשון ינותב ראשון. יחד עם זאת המערכת מאפשרת ליצור רשימות עבודה בהתאם למיון אותו בוחר העובד/ הרכז. קדימות בניתוב וטיפול יש לתת לרשימות הממוינות לפי החתכים הבאים: דוחות מעוכבים בניתוב (שומות בהמתנה), דוחות עם תביעה למענק עבודה, דוחות עם החזר מס, דוחות ששודרו באינטרנט על ידי נישום, דוחות מייצגים.

7.4.1.2 ניתוב דוחות שהוגשו באופן ידני: אופן הניתוב ימשיך להיעשות כבעבר, משנמסרה

לעובד חבילת דוחות לשידור ינהג העובד לפי סדר קבלת הדוחות על ידו. אם מוגשת בקשה לשידור מוקדם, יציין האחראי עובדה זו ואת הסיבות לה. בקשה לזירוז טיפול

על ידי מייצג/נישום/קרוב, תוגש לרכז החוליה שיאשר אותה על גבי הדוח תוך רישום הסיבה לשידור המזורז.

בשידור שומה מופק פלט הדוח השנתי הכולל בר קוד. בדוחות הכוללים החזר מס, מסומן על גבי הדוח המשודר על ידי מייצג, ליד הבר-קוד: "קיים החזר מס בגובה ___". יש לתת עדיפות לטיפול בדוחות אלו.

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים, ובעיקר לניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס. דוחות שנותבו יסומנו בשאלתא ISUM, בשימוש באופציה F16 לסימון דוח ששודר על ידי מייצג ונותב.

7.4.2 ניתוב הדוחות שהוגשו באופן מקוון מלא

אופן הניתוב נותר כשהיה, יש להמשיך באותם הבדיקות של הניתוב ולאמת את המידע הרשום בדוח מול השאלות הרלוונטיות. במסך הנתב יוקרן הדוח מהמערכת לניהול דוחות לצד המסמכים בדוח ולצד השאלתה הרלוונטית.

7.4.3 אופן הטיפול בבקשת נישום לתיקון דוח

הוראת ביצוע מספר 3/2018, "אופן הטיפול בבקשת נישום לתיקון דוח על ההכנסות שהוגש על ידו לפקיד שומה", מפרטת בהרחבה כיצד יש לנהוג בבקשות לתיקון דוח. יש להקפיד לפעול בהתאם לנהלים שפורטו בהוראה, המפרידה בין בקשות לתיקונים המהווים תיקון טכני כגון: תיקון טעות אריתמטית או השלמת מסמך שאינו מהותי, שיטפלו על ידי החוליה המרכזית לבין בקשות לתיקונים מהותיים שיועברו לרכז החוליה, כאשר המשך הטיפול בהן יהיה לשיקול דעתו. במקרה בו תוקן הדוח, יש לצרף את הבקשה לתיקון הדוח עם הצרופות לתיקון יחד עם הדוח המקורי. בעת שידור הדוח, יש לשדר שדה 125 ולסמן שהתיקון נעשה ביזמת הנישום.

7.4.3.1 אופן הטיפול בבקשה לתיקון דוח שהוגש באופן מקוון מלא

הגשת מסמך נוסף שיצורף לדוח, באמצעות מערכת המייצגים, אפשרית רק במידה שהדוח הוגש ב"אופן מקוון מלא". המסמך שהוגש על ידי המייצג יתויק אוטומטית במסמכים של הדוח במערכת ניהול דוחות. צורת הגשה זו מהווה יתרון משמעותי בשמירת המסמכים ובכך שאין צורך לתייקם. מסמך שהתווסף עד לסיום ניתוב א', הדוח בו צורף המסמך יסמן ברשימות הדוחות בצבע סגול. מסמך שהתווסף על ידי המייצג לאחר שהסתיים תהליך ניתוב א' יצטרף לדוחות ברשימות מסמכים. רשימות מסמכים אלו כל הדוחות בהם הגישו המייצגים מסמכים נוספים לאחר סיום ניתוב א'. עובדי החוליה המרכזית יבדקו את הדוחות בהם הסתיים ניתוב א' ויבחנו את המסמכים שהתווספו לאחר הניתוב.

7.4.3.2 הוספה/ ביטול מסמך לדוח לאחר הגשה על ידי עובד

ישנה אפשרות להוסיף מסמכים לדוח, לדוגמה טופס חתום החסר בדוח והמייצג השלים ושלח במייל. יש לבחור בסוג המסמך שרוצים להוסיף, מסמכי עזר – לדוגמה, אסמכתאות שנשלחו על ידי המייצג או הנישום, חישובים המסבירים שדות מסוימים או מסמכים לדוח-מסמכים חובה החסרים לדוח. מסמכים אלו ישמרו עם קוד סביבת עבודה – "משרדים" וסטוס הגשה- "אחרי הגשה". מסמך שבוטל יופיע ברשימת מסמכים מבוטלים. ניתן להחזירו לרשימת המסמכים.

7.4.4 תיעוד מידע חשוב בתיק

ישנה חשיבות גדולה מאוד לתיעוד הטיפול בדוח בכלל ובתיעוד במערכת ניהול דוחות בפרט. יש להקפיד ולתעד כל בירור שנעשה מול הנישום או מייצגו, לתעד שיחת טלפון עם נישום או מייצג, לעדכן בירור או בדיקה מקצועית שנעשתה מול גורם מקצועי או ממונה בתיק הנישום, כך שהמידע יהיה זמין לשומה ולכל מי שמטפל בדוח.

7.4.4.1 תכתובות במערכת לניהול דוחות

יש לרשום ולתעד כל מידע של טיפול ובירור מול הנישום בתיק או בדוח השנתי שהגיש הנישום הנמצא במערכת לניהול דוחות, בהערות לתיק או בתכתובות בדרך של כתיבת תרשומת. התיעוד יישמר יחד עם הדוח במערכת ויעשה תחת האפשרות "תכתובות".

7.4.4.2 העלאת מסמכים לדוח

לעיתים הנתב נעזר בנייר עבודה עליו נעשו חישובים או במידע מודפס משאילתה רלוונטית נכון ליום השידור שמשמש אותו לניתוב. מדובר במידע חשוב שיש לתיק בתיק הנישום כך שניתן יהיה להתבסס עליו גם בטיפול רכז/ מפקח או נתב בשלב הבא. במקרה כזה, יש להדפיס את העמוד הרלוונטי מהשאילתה לסרוק אותו יחד עם נייר העבודה ולהעלותו כקובץ לתיק. יש להקפיד לשמור ולצרף לדוח את המידע שהופק משאילתת INTV ומשאילתת IHON שכן, המידע בשאילתות אלו הוא מידע דינאמי ומשתנה. אופן צירוף המידע למערכת: תחילה יש לשמור את המידע כקובץ במחשב. לאחר מכן יש לצרף את הקובץ בלשונית טיפול במסמכים, על ידי בחירת סוג המסמך ולחיצה על ה+ ופתיחת הכונן בו נשמר המסמך, לצירוף המסמך יש ללחוץ על "אישור". ניתן להוסיף הערה עם הסבר לגבי המסמך. בקרוב ישודרג תהליך הוספת מסמך לדוח, כך שהנתב לא יידרש לשמור את המסמך בכונן, אלא יצרפו ישירות ללשונית תכתובות.

7.5 עדכון פרטים

יש לוודא שבעת קליטת הדוח במחלקת שירות נבדקו ועודכנו פרטי התיק כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאילתא INTV ולעדכןם בהתאם.

7.6 עדכון פרטי בנק

בהתאם להוראת ביצוע 09/2014 "עדכון פרטי חשבון בנק ע"י נישומים/מייצגים באמצעות הדוחות שנתיים", על מנת למנוע מצבים בהם החזר המס לו זכאי הנישום הועבר לחשבון בנק לא מעודכן, כל נישום המבקש לעדכן את פרטי חשבון הבנק בתיקו (שלא באמצעות פנייה לסניף הבנק עם ה"הודעה על החזר המס"), חייב לצרף לבקשה אסמכתא מתאימה, דהיינו, צילום המחאה, המעידה שפרטי חשבון הבנק הינם של הנישום או שהחשבון הינו בנאמנות ספציפית כאשר הנישום הינו הנהנה. הנישום ימלא את פרטי חשבון הבנק בשדות 277 ו- 278 בטפסים 1301,1214 ו- 0135. בנוסף, יש לשדר בשדה 280 את הקוד המתאים:

קוד 1- צורפה אסמכתא מתאימה על חשבון הבנק(החשבון יעודכן בתל"מ)

קוד 2- העדכון בתל"מ עדכני יותר (החשבון יעודכן בתל"מ)

קוד 6- תיקי כינוס/ פירוק/פשט"ר/יורשים(לא ניתן לעדכן חשבון בנק ע"י שידור בשומה)

קוד 9- לא צורפה אסמכתא מתאימה על חשבון הבנק (החשבון לא יעודכן והחשבון הקיים בתל"מ יבוטל).

7.7 מסמכי מקור בהגשת דוח שנתי

בחודשים האחרונים, נפתחה האפשרות לשדר את הדוחות השנתיים באופן מקוון מלא. בדוחות המוגשים באופן זה, פטרה הרשות את מגישי הדוחות ממסמכים מקוריים, שכן עצם הגשת הצרופות באופן מקוון לאחר סריקה, משמעותו ויתור על מסמכי המקור. יחד עם זאת, במקום בו קיימת דרישת מסמכים, מוטלת חובה על הנישום לשמור את מסמכי המקור למשך 7 שנים ולהציגם בהתאם לדרישת פקיד השומה. חובת שמירת המסמכים המקוריים חלה כאמור לגבי כל המסמכים וגם לגבי תרומות. המייצג מודיע בעת מילוי הדוח כי ראה את הקבלות המקוריות ושידר בהתאם. כאשר למנתב הדוח יש ספק לגבי מסמך כלשהו הוא רשאי לדרוש המצאת מסמך מקורי.

7.8 תיקונים/ניתוב בשומה עצמית ושימוש במערכת מסמכים חסרים

בסעיף זה רוכזו נהלים והנחיות בכל הנוגע לעריכת תיקונים בדוח, תוך שימת דגש שאין לערוך שינויים בשומות עצמיות, אלא במקרים שיפורטו להלן, ותוך שנעשה שימוש בקודי הנמקה נכונים ומשלוח הודעה לנישום על כך באמצעות "מערכת מסמכים חסרים".

יובהר, כי אין לערוך שינויים בשומה העצמית של הנישום, זאת למעט במקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3) לפקודה או במקרה שבו לא צורף מסמך לביסוס הטבת מס שנתבעה בדוח: ניכוי, זיכוי, פטור ו/או אישור על ניכוי מס במקור לביסוס. כל אלו מהווים להלן "עילה להפחתת מס לתשלום". בדוח בו לא צורף מסמך לביסוס עילה להפחתת מס לתשלום - הדוח של הנישום לכאורה דוח חסר ויש לפעול כפי שיפורט להלן.

7.8.1 קישור המערכת לניהול דוחות למערכת מסמכים חסרים

המערכת לניהול דוחות מקושרת למערכת מסמכים חסרים כך שעובד רשת או נתב המטפל בדוח ורוצה לשלוח מכתב לנישום דרך מסמכים חסרים יוכל לעשות זאת דרך המסך של צפייה בדוח, ממנו ניתן לעבור גם לטופס 6111 או לטפסים 1301 או 1214.

7.8.2 שיפורים במערכת מסמכים חסרים

על מנת לוודא שבמקרים של דוח חסר או שינוי בשומה העצמית, תישלח לנישום או למייצג הודעה על כך.

בכל רישום של הנמקה (35 או 75 או 77) כתוצאה משינוי בשומה העצמית ו/או דוח חסר, המערכת מחייבת לשלוח מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים".

7.8.3 דוח חסר – ללא צירוף מסמכים מתאימים – (הנמקה 35)

הטבות מס שונות הנוגעות לפטורים, ניכויים, זיכויים וכן אישורים לניכוי מס במקור, הינם פרט שיש לצרף לגביו מסמך לביסוס ודיווח בשדה ייחודי בדוח השנתי.

לאור חשיבות ו/או שכיחות דרישת ההטבה בקרב הנישומים, צוין במפורש על ידי רשות המסים בגב טופס 135 ובחוברת דע זכויותיך וחובותיך מהם הטפסים או המסמכים אותם חייבים לצרף לשם קבלת אותה הטבה. לדוגמא: תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות ועוד.

אי צירוף מסמך שנדרש כאמור לעיל, פוגם לכאורה בדוח שהוגש. הואיל ותוצאה של אי הגשת דוח היא בעלת השלכות משמעותיות ועל מנת להקל על ציבור הנישומים - נוקטת רשות המסים עמדה לפיה, לא יראו באי צירוף המסמך כאמור, כאילו לא הוגש דוח. הדוח ייקלט אך אותה הטבת מס שלא בוססה במסמך הנדרש, לא תובא בחשבון בחישוב המס של הנישום, כל עוד לא הושלם המסמך החסר.

לפיכך במקרים אלה יש לשלוח לנישום מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים" ולאחר מכן לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 35.

7.8.4 עריכת תיקונים בשומה עצמית (שומה 00) – (הנמקה 56)

סעיף 145(א)(3) לפקודה קובע, כי פקיד השומה רשאי תוך שישה חודשים מיום קבלת דוח שהוא שומה עצמית, לתקן את הדוח שהגיש הנישום ויוסיפו לראות את הדוח כשומה עצמית, גם לאחר שפקיד השומה עשה את התיקונים וזאת במקרים הבאים:

- תיקון טעות חשבון שנפלה בדוח.
 - יישום הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית או לחלק ממנה ולא ניהלם, או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לניהלם, או לא ביסס את הדוח שלו על פנקסי החשבונות.
 - יישום הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.
- יודגש כי, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית על פי סעיף זה, למעט במקרים שצוינו לעיל. במקרים אלה יש לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 56.

7.8.5 דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים לא מהותיים – (הנמקה 75)

במקרים שבהם חסרים מסמכים שהיעדרם אינו גורם לכך שיראו בדוח כדוח שלא הוגש ושאין מסמכים המשמשים להוכחת עילה להפחתת מס לתשלום, כגון: הגשת הדוח ללא טופסי 106, מילוי הדוח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס א גילוי ליקויים בדוח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית לפי סעיף 145(א)(3), יש לדרוש מהנישום תיקון הדוח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות מערכת מסמכים חסרים. במקרה כזה, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית, יש לשלוח לנישום מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים" ולאחר מכן לשדר את הדוח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75 וזאת מבלי לערוך בו שינויים כלשהם במוצהר. יובהר, כי המערכת לא תאפשר לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 75 אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים. במקרים בהם הליקוי תוקן יש לבטל את ההנמקה המעכבת את החזר המס.

7.8.6 דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים מהותיים – (הנמקה 77)

במקרים שבו הדוח הוגש כשלא צורפו אליו מסמכים מהותיים, כגון: מאזן א דוח רווח והפסד א דוח התאמה א שהדוח הכספי הוא ללא חוות דעת רואה חשבון וכיוצ"ב, חסר העולה כדי קביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה לפיה רואים את הנישום כמי שלא הגיש דוח, זולת אם יגיש את המסמכים תוך מועד שהתיר לו פקיד השומה. בנסיבות אלו יש לשדר קוד הנמקה 77 ולדרוש מהנישום השלמת המסמכים החסרים למסמך שהגיש על מנת שיחשב כדוח שהוגש.

יובהר, כי המערכת לא תאפשר לשדר את קוד הנמקה 77 (דוח סתמי), אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

אם המסמכים החסרים לא יומצאו תוך 30 יום, יש ליישם את הקביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה וזאת על פי החלטת הרכז באמצעות שאילתא ISIF.

7.8.7 אי התאמה בין הנתונים שדווחו בדוח השנתי לנתונים הקיימים במרשמים אחרים בשע"מ

במקרים בהם במרשמים בשע"מ קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, לדוגמה: מקום עבודה נוסף, הכנסות ריבית, פיצויים מקרן הפיצויים לפי חוק מס רכוש, יש לברר עם הנישום או מייצגו את הסיבות לחוסר ההתאמה ולנהל מעקב אחר התשובות. במקרים שהבירור נעשה בשיחה טלפונית, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח. לאחר קבלת התשובות, תיקון הדיווח על ידי הנישום או קבלת הסכמת הנישום או מייצגו לתיקון בכתב (לצדף תיעוד כאמור לדוח), יש לתקן את הדוחות בהתאם. תיעוד שיחה טלפונית עם הנישום או מייצגו בתיקים ששודרו באופן מקוון מלא, תירשם במערכת התרשומת.

יובהר, כי אין לתקן את המוצהר אלא במקרה של קבלת הסכמה של הנישום או מייצגו לתיקון. במקרים בהם לא סופקו הסברים לאי ההתאמה וכן לא ניתנה הסכמה לתיקון הדוחות או לא נוצר קשר עם הנישום, יש לשקול העברת התיק לטיפול שומתי.

7.8.8 ניתוב דוח ששודר באופן מקוון (אינטרנט או רשת המייצגים)

א. ניתוב דוח ששודר באמצעות האינטרנט

דוחות המשודרים באינטרנט על ידי נישומים בלתי מיוצגים, לא נקלטים בעת שידור הגשת הדוח אלא לאחר קליטתו ע"י הנתב.

בעת שידור הדוח בשאילתא ISUM, בנוסף להנמקה המתאימה, חובה לשדר בשדה 333 ליחיד ובשדה 222 לחברה את אחד הקודים 1, 2 או 3 בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו באתר האינטרנט, כמפורט להלן:

▪ **קוד 1** – "הדוח נקלט ושודר ללא תיקון". לדוגמא, במקרה בו שודרו כל השדות הרלבנטיות בדוח. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמנו. בהתאם לכך, חושב המס המגיע עפ"י הכנסתך המוצהרת בדוח."

▪ **קוד 2** – ישודר במספר מקרים כדלקמן:

▪ **קוד 2 עם הנמקה 01** – "הוגש דוח השונה מהקובץ שנקלט באתר האינטרנט". לדוגמא, יחיד צירף נספחי רווח הון ולא שידר את נספח רווח הון ואת השדות הרלבנטיות לרווח ההון (054,056,256). נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה:

"נתוני הדוח שהגשת אינם זהים לאלו ששידרת. לפיכך, שומה זו תוקנה על ידינו והיא תואמת את הדוח שהגשת."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 01.

▪ קוד 2 עם הנמקה 35 – "לא צורפו לדוח מסמכים בגין עילה להפחתת מס לתשלום" נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמו. המס המגיע חושב בכפוף למסמכים החסרים כמפורט במכתב שנשלח אליך."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 35.

▪ קוד 2 עם הנמקה 75 – "דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים לא מהותיים, שאינם מסמכים המשמשים להוכחת עילה להפחתת מס לתשלום". נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל ולפיו חושב המס המגיע. עליך להשלים מסמכים כמפורט במכתב שנשלח אליך".

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 75.

▪ קוד 2 עם הנמקה 77 – "דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים מהותיים". נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת אינו עונה על הדרישות בחוק וחסרים בו מסמכים מהותיים כמפורט במכתב שנשלח אליך."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 77.

▪ קוד 3 – הדוח התקבל ותוקן בהתאם להוראות סעיף 145(א)(3) לפקודה. לדוגמה: במקרה שבו נמצאה טעות אריתמטית בעת מילוי הדוח. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמו. השומה שהוצאה לך הינה לאחר תיקון בהתאם להוראות סעיף 145(א)(3) לפקודה".

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 56.

ב. ניתוב דוח ששודר באמצעות מייצג ברשת המייצגים או באינטרנט

דוח ששודר באמצעות מייצג באופן מקוון, הן באמצעות רשת המייצגים והן באמצעות האינטרנט, לרוב, השומה נשלחת לנישום עם קליטת הדוח באמצעות הבר-קוד במחלקת השירות. פירוט המקרים בהם דוחות ששודרו על ידי מייצג מעוכבים לניתוב, ניתן לראות בסעיף 2.3 להוראת ביצוע זו. במקרים שבהם הדוח מעוכב לניתוב, בעת שידור הדוח בשאלתא ISUM, חובה לשדר בשדה 333 ביחיד ובשדה 222 בחברה את אחד הקודים 1, 2 או 3 כמפורט בסעיף א' לעיל, בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו מהשידור המקוון.

7.8.9 תיקון הדוח לאחר ששודר - שדה 125

בעת תיקון שומה עצמית שלא בפעם הראשונה (דהיינו לא שידור דוח לראשונה) של דוח שהוגש בכל אחד מהמסלולים בהם ניתן להגישו (רשת המייצגים/ אינטרנט/ידיני), חובה לשדר בשדה זה:

קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים על ידי הנישום, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום (הנישום הפנה תשומת לב המשרד לטעות שידור כלשהי). בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין יוזם התיקון.

יובהר, כי במקרה של שידור דוח עם שדה 125, המערכת תבטיח לצד שידור הדוח עם קודי הנמקה 35 ו- 75 שישלח גם מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

7.8.10 בקשה לעיון מחדש בקביעת פקיד השומה לגבי המסמכים

במקרים בהם נישום/מייצג חולק על הקביעה לגבי תקינות המסמכים והוא סבור שהמסמכים שהומצאו על ידו עונים על דרישות הדין יוכל לפנות בעניין בבקשה בכתב לעיון מחדש בנושא. לדוגמא: הוגשו קבלות בגין תרומה ופקיד השומה ראה בדוח כדוח חסר מאחר שהקבלה לא הייתה ערוכה כדין.

בקשה לעיון מחדש כאמור תועבר לרכז החוליה הרלוונטית לבחינתה ולמתן החלטה. ככל שיוחלט שלא להכיר בקבלות כפי שנטען הדבר יעשה במסגרת הליך שומתי.

7.8.11 סגירת הפניה במערכת מסמכים חסרים

עם קבלת תשובה מספקת מהנישום, כגון: השלמת המסמך החסר, יש להקפיד על סגירת הפנייה במערכת מסמכים חסרים.

7.8.12 טבלה מרכזת הנמקות וקודים בשדות 333/222

מצב הדוח	הנמקה	קוד בשדה	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
תיקין	01	1	לא
הושלם בשידור בהתאם לדוח שהוגש	01	2	לא
טעות חישוב ופסילת ספרים	56	3	לא, אבל רצוי

מצב הדוח	הנמקה	קוד בשדה	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
דוח חסר	35	2	כן
דוח מעכב החזר	75	2	כן
דוח סתמי	77	2	כן

7.9 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב

דוחות לשנת המס 2020 שהופקו ע"י תוכנות המחשב שלהלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדוח השנתי:

- "הצהרונית" ו-"חיסולית" של חברת ט.מ.ל.
- "חשב פיננסי" של חשב מערכות מידע (2012) בע"מ.
- "ניהולית" ו-"רבגונית" של חברת ארדני תוכניות עסקיות בע"מ
- "פינקסית" של חברת ארז תוכנות עסקיות ושירותי ניהול בע"מ
- "רמי ניהול" של חברת לירם ר.ל תוכנות פיננסיות.

במקרים בהם הוגש הדוח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י רשות המיסים), יש לראות בדוח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 77.

7.10 זיכויים עבור תרומות

הוראת ביצוע מספר 3/2001 – נוהל בדיקה וכללים לקביעת זיכוי ממס בגין תרומה למוסד ציבורי על פי סעיף 46 לפקודה, מפרטת בהרחבה את הנהלים לבדיקה וקביעת התרת זיכוי ממס בגין תרומות. יש להקפיד לפעול על פי הנהלים שפורטו בהוראה. כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי, מקבל התרומה קיים אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי. בשאילתא 002 - תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המוסד הציבורי, ניתן לראות אם קיים אישור למוסד ולאילו תקופה ניתן האישור. הסכומים המתואמים לשנת מס 2020 : סכום מזערי, סכום העולה על 190 ₪ לשנה. סכום מרבי 9,350,000 ₪ לשנה.

אם סה"כ התרומות עוברות את התקרה לזיכוי, הסכום שלא נוצל עובר לשלוש שנות המס הבאות, בהתאם לסעיף 46 לפקודה וירשם בשאלתה INTV.

ככלל זיכוי תרומות יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד. עם זאת, צרופות ונספחים לדוחות המוגשים באופן מקוון מלא, ובכללם קבלות על תרומות נסרקים ומצורפים לדוח באופן מקוון. בכל מקרה כל הקבלות המקוריות של התרומות יישמרו, לצורכי ביקורת למשך 7 שנים.

קבלה עבור תרומה שנשלחה כ"מסמך ממוחשב", בהתאם להנחייתה של סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 28/3/2018, במקרה שמדובר בקבלה עבור תרומה שנשלחה כ"מסמך ממוחשב", דהיינו קובץ שנשלח באמצעים כגון דואר אלקטרוני, יתקבל מסמך ממוחשב בתנאים הבאים: מופיעות בה המילים "מסמך ממוחשב" בצורה בולטת לעין, והקבלה נושאת את פרטי התורם במלואם.

7.10.1 תרומות שנתרמו בשנים קודמות

על פי סעיף 46 לפקודה, ניתן זיכוי ממס בשיעור של 35% ליחיד ולחבר בני אדם בשיעור מס חברות, מסכום התרומות למוסדות ציבור שנתרמו באותה שנה. בהתאם לסעיף יינתן הזיכוי על תרומות עד לתקרה של 30% מהכנסה החייבת לאותה שנה או סכום של 9,350,000 ₪ כנמוך שבהם. תרומות שעלו על התקרה ולא ניתן עליהן זיכוי, יהיה ניתן לקבל עליהן זיכוי בשלוש השנים הבאות. עד היום, תרומות שנדרשו, סכומן עלה על התקרה ולא ניתן עליהן זיכוי, דווחו יחד עם התרומות שנתרמו בשנת הדוח (שדה 070 בדוח חברה ושדות 037/237 בדוח יחיד) ללא כל אבחנה.

השנה נוספו לדוחות השנתיים שדות חדשים לדיווח על תרומות שנדרשו בדוח בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ואשר לא ניתן לגביהן זיכוי. שדה 069 בטופס 1214 (דוח שנתי לחברה) ושדות 115/292 בטופס 1301 (דוח שנתי ליחיד). עודף תרומות הנובע מסכומים שעלו על התקרה, נרשם בשאלתה INTV.

7.11 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדוח המוגש לשנה בה קיים קוד אי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדוח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדוח, ולכן יש להעביר תיקים אלו לטיפול רכז החוליה.

7.12 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאלתה INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב'.

לדוגמא: כאשר דוח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה במסך נתונים קבועים.

8. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות

8.1 תשלומי דמי ביטוח לאומי ששילם לביטוח לאומי דמי ביטוח בשל הכנסה שאינה

הכנסת עבודה יהא זכאי לניכוי מהכנסתו. הניכוי ניתן בעת חישוב המס על ההכנסות ושיעורו 52% מסכום התשלום.

8.1.1 החזר מביטוח לאומי לעצמאי על תשלומיו ביתר עבור שנים קודמות

לשם קבלת ניכוי בגובה 52% מהתשלומים לביטוח לאומי כעצמאי, מדווח הנישום על תשלומים אלו בטופס 1301 בשדות 089/030, ובשדות 189/130 על תשלומים עבור שנים קודמות. במקרים בהם מתקבל החזר בגין הפרשי שומה שנים קודמות מהמוסד לביטוח לאומי, המשמעות היא שבשנים קודמות ניתן לנישום ניכוי ביתר בגין תשלום דמי ביטוח לאומי, וכתוצאה ממנו הוקטנה הכנסתו החייבת בשנות מס הרלוונטיות. במקרים אלו יש לבטל את הניכוי שניתן לנישום בשנים קודמות.

לתיקון הניכוי שנדרש כהוצאה בשנים קודמות יכול הנישום לבחור באחת מן האפשרויות הבאות:

- א.** הפחתת ההחזרים מביטוח לאומי עבור שנים קודמות מהתשלומים למוסד אותם הוא תובע על פי סעיף זה בשנה בה מוחזר תשלום היתר. אם הסכום ששולם נטו לביטוח הלאומי הינו חיובי יש לרשמו בשדות 030/089. אם ההחזרים עולים על התשלומים למוסד בגין שנה זו, יש לרשום 52% מהעודף (כהקטנת הוצאה) בטופס 1301 בשדות 250/270.
- ב.** הקטנת הניכוי הנדרש בשנת התשלום ביתר (שנת המס עבורה קיבל החזר) באמצעות פנייה לפקיד השומה ותיקון הדוח לשנת התשלום ביתר.

יודגש, שתיקון הניכוי שנדרש לפי סעיף 47 לפקודה, כמפורט לעיל, יתבצע אך ורק לגבי סכומי הקרן, ללא הפרשי הצמדה וריבית, שהוחזרו לנישום על ידי המוסד לביטוח לאומי, ללא התוספת.

8.1.2 התאמת אישורי ביטוח לאומי

המידע שהועבר עד כה מהמוסד לביטוח לאומי לרשות המסים בכל שנה עבור שנה קודמת, הגיע בסכום אחד ללא פירוט בגין איזו שנה התקבל החזר וללא הפרדה בין סכום הקרן לסכום תוספת. מאגר המידע עודכן בחודשים האחרונים וישנה הפרדה בהחזרים בין הקרן לתוספת, תוך פירוט לגבי איזו שנה התקבל החזר.

בימים אלו נערך המוסד לביטוח לאומי למתן אישורים בפירוט ובנוסח מתוקן של החזרים מביטוח לאומי עבור תשלומי עצמאים ששולמו בשנים קודמות, תוך הפרדה בין הקרן לתוספת ופירוט בגין איזו שנה התקבל ההחזר. נישומים שקיבלו החל משנת 2019 החזרים מביטוח לאומי עבור שנים קודמות, יקבלו אישורים לפי הנוסח המתוקן. לתשומת ליבכם יש להקפיד ולהשתמש באישורי המוסד לביטוח לאומי על תקבולים ותשלומים שכתוב עליהם "אישור למס הכנסה".

8.1.3 התאמת המידע המתקבל מביטוח לאומי במערכי שע"מ

המידע המתקבל מהמוסד לביטוח לאומי מוצג כאמור לעיל באופן מפורט במסכי שע"מ, בשאילתות DF, MALL ו-INTV.

שאילתה INTV- הנתון "סכום ששולם נטו" בשאילתה INTV מהווה את סך התשלומים ששולמו על ידי העצמאי לביטוח לאומי באותה השנה בניכוי סכומים שהוחזרו לו על ידי ביטוח לאומי עבור שנים קודמות (קרן בלבד).

בשאילתה זו מוצגים הנתונים: תשלום ביטוח לאומי, הפרשי זכות (הפרשי שומה מביטוח לאומי), המייצג את סך ההחזר שהתקבל מהמוסד לביטוח לאומי עבור שנים קודמות ו- יתרה. הנתונים מיוחסים לכל אחד מבני הזוג באופן נפרד.

בשורה נוספת ניתן לסמן – פירוט הפרשי זכות. בסימון כאמור נקבל כמה שולם השנה דמי ביטוח לאומי, הפרשי זכות עבור שנים קודמות (בציון השנה ממנה נובע ההחזר) וסכום ששולם לב"ל נטו. החל משנת 2019 מוצגים הנתונים "הפרשי זכות" ו"פירוט הפרשי זכות" בסכומי הקרן בלבד.

שאילתה DF בדוטנט- בשאילתה זו יוצגו תחת השורה "תשלומי עצמאים לב"ל" הנתונים הבאים: שנת מס, דמי ב"ל, הפרשי זכאות עבור שנים קודמות (קרן), שולם לב"ל נטו, דמי בריאות, דמי ביטוח שנוכו מדמי לידה וקנס והצמדה. כל שנה מוצגת בשורה נפרדת. בסימון "הפרשי זכאות עבור שנים קודמות" נקבל את פירוט ההחזר שהתקבל מביטוח לאומי, עבור איזו שנה התקבל, הפרש שומה קרן וסכום הפרשי ריבית והצמדה.

שאילתה MALL – בשאילתה זו מוצגים תחת סעיף תשלומים לב"ל, הנתונים: סה"כ שולם, קנס+ הצמדה ו-סכום זיכוי. הנתונים מוצגים לפי שנות מס כל שנה בעמודה נפרדת.

8.2 הכנסות ללא שיוך- שדה 334 בטופס 1301 ושדה 224 בטופס 1214

בשידור דוחות מקוונים על ידי מייצג או נישום, ישנם מקרים בהם המייצג או הנישום אינם יודעים לסווג הכנסה ולרשום אותה בשדה המתאים ולכן רושמים את ההכנסה, כהכנסה אחרת. המערכת קולטת הכנסה זו בשדה 334 בטופס 1301 (דוח יחיד) או בשדה 224 בטופס 1214 (דוח חברה). רישום הכנסה בשדות אלה לא יוצר חיוב במס, על כן באחריות נתב שלב א לסווג את ההכנסה

ולרשום אותה בשדה המתאים, על מנת שההכנסה תיכלל בסך ההכנסות ותחויב במס בהתאם. מקרים אלה מעוכבים לניתוב, בכדי לוודא שהנתב "נגע" בשומה, מחק את השדה 334/224 והעביר את ההכנסה לשדה המתאים. קיימים מקרים בהם הנתב מוחק הכנסה זו מבלי שהוסיף אותה לשדה ההכנסה המתאים, דבר שמביא לאובדן מס ולכן יש להקפיד על רישום ההכנסה כנדרש, במקרה הצורך ניתן להתייעץ עם רכז החוליה.

8.3 שדה 043 – ניכוי מס במקור מריבית

מנגנון ההחזר הממוחשב למס המנוכה במקור מריבית על פקדונות ותוכניות חיסכון על ידי הבנק: הבנקים מעבירים לרשות המיסים מידע במהלך השנה על רווחים מריבית על פקדונות ותוכניות חיסכון רק לגבי הזכאים לפטור ממס על פי סעיף 125ד(ג) לפקודה, במנגנון דיווח ייעודי לעניין זה. מערכת המחשב ברשות המסים מחזירה ישירות לחשבון הבנק של הזכאים את המס שנוכה ביתר בסמוך למועד ניכוי המס. בהגשת הדוח השנתי, על הנישום לרשום את כל ההכנסות מריבית בשדה המתאים ואת כל סכום המס שנוכה לו על ידי הבנק מהכנסה זו. הדוח ייקלט רק אם הסכום בשדה מס שנוכה מריבית, שדה 043, יהיה גבוה או שווה לסכום המס שהוחזר לנישום, במהלך האוטומטי על ידי רשות המסים. במקרים בהם נכללו נתונים חלקיים (למשל אם צורפו רק חלק מאישורי טופס 867 של הבנקים, אישור על ניכוי מס במקור מפיקדונות ותוכניות חיסכון) הרשום בשדה 043 ייתכן שיהיה נמוך מסכום המס שהוחזר לנישום. במקרה כזה יש לדרוש אישור 867 החסר מהנישום ולחילופין ככל שמדובר בניכוי זניח, ניתן להוסיף הכנסות אלו תוך גילום מס.

8.4 שדה 253 – ניכוי מס במקור בעסקת רווח הון

ככלל, על עסקת רווח הון והמקדמה בגינה יש לדווח תוך 30 יום מיום העסקה. הדיווח כולל את מרכיבי העסקה לרבות תאריך וסכום המס שנוכה במקור. הדיווח מתבצע במערך הגביה של מס הכנסה (תל"ם שאילתה 002,478). בעסקת רווח הון עם ניכוי מס במקור, יש להזין במסגרת השומה, את סכום המס שנוכה במקור בשדה 253. חייבת להיות התאמה בין הסכום הרשום בשדה 253 לסכום ניכוי המס במקור הקיים בתל"ם. כיון ששדה 253 הוא למידע בלבד יש להוסיף לשדה 040 (סכומים שנוכו במקור מהכנסות אחרות), את הסכום ששודר בשדה 253. לצורך חישוב המס בשומה, סך ניכוי המס במקור (המקטין את יתרת המס לתשלום), נלקח מהסכום הרשום בשדה 040.

להלן פירוט התיקונים וההשלמות שיש לבצע, בדוחות בהם ישנה עסקת רווח הון עם ניכוי מס במקור, היוצר החזר מס לנישום:

א. דוחות שיוגשו ובהם ניכוי במקור מרווח הון יעוכבו אוטומטית לניתוב בהנמקה של "ניכוי

במקור מרווח הון שאינו מניירות ערך סחירים".

ב. יש להקטין את ניכוי המס במקור ששודר בתל"ם- לגובה החיוב במס רווח הון (002-478).

- ג. יש להקטין בשאלתה ISUM את שדה 253 בהתאם.
- ד. יש לחשב באופן ידני את הריבית והפרשי ההצמדה מתאריך הערך (היום בו המס נוכה במקור) של ניכוי המס במקור עד לתום השנה באמצעות שאלתה 002/066.
- ה. יש להוסיף את סכום הריבית והפרשי הצמדה שהתקבלו בסעיף ד' לעיל לסכום בשדה 040 ובחברה בשדה 010. לצורכי מעקב ובקרה, חובה לשדר את הסכום שהתקבל בסעיף ד' לעיל בשדה 353 ליחיד ובשדה 153 לחברה – "הצמדה ר"ה/שבח" – וכן לצרף לדוח פלט של שאלתה 002/066 עם חישוב הסכום.
- ו. יודגש כי, לאחר שידור נספחי רווח הון בשאלתה IHON יש לעבור לשאלתה ISUM על ידי לחיצה על מקש F4 ולשדר גרסה נוספת של הדוח בשאלתה ISUM בלחיצה על מקש F9.

להרחבה בנושא זה ראה הנחית סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת אל פקידי השומה וממוני מיסוי מקרקעין מיום 18/4/2017 – חישוב הפרשי הצמדה וריבית בעסקאות רווח הון ו/או שבח.

8.5 מידע ב-INTV לגבי הפסדים שקוזזו מהשבח

במסגרת מערכת ממוחשבת בשם "קשר מסמ"ק מס הכנסה" מטופלות, בין היתר, בקשות לאישור על הפסדים לצורך קיזוזם מהשבח וזאת במקום האישורים הידניים. לצרכי בקרה ונוחות, נוסף המידע בדבר קיזוז ההפסד שנעשה במיסוי מקרקעין לשאלתת הניתוב INTV. המידע המופיע בשאלתא מתייחס לעסקאות שבח שבוצעו בשנת המס לגביה נעשה הניתוב והוא כולל פרטים לגבי סוג ההפסד שקוזז, גובהו ושנת המס האחרונה שבה דווח ההפסד שקוזז.

לדוגמא: בשנת 2017 לחברה XXXX נוצר שבח ראלי ממכירת זכות במקרקעין בסך 100 ₪. לאחר שאישר משרד השומה הפסדים שהיו לחברה בשנת 2016, קיזז מיסוי מקרקעין כנגד השבח הפסד עסקי בסך 80 ₪.

המידע שיופיע ב INTV לתיק XXXX בשנת המס 2017 יהיה כדלקמן: סך הפסד מעסק משנת 2016 שקוזז מהשבח הינו 80.

8.6 חישוב מס בדרך של פריסה על פי סעיף 91(ה) לפקודה

8.6.1 הטיפול בבקשה לחישוב מס השבח בדרך של פריסה

חישוב מס שבח בדרך של פריסה מעוגן בסעיף 91(ה) לפקודת מס הכנסה ובסעיף 48א(ה) לחוק מיסוי מקרקעין, כאשר מנגנון החישוב של הפריסה בשני החוקים הינו דומה. עד לפרסום תוספת מספר 1 להוראת ביצוע ומיסוי מקרקעין 4/2011 (מיום 19.11.2019), בקשות לפריסת השבח הראלי היו מטופלות לראשונה במשרדי מיסוי מקרקעין. החל מיום פרסום התוספת האמורה לעיל, ניתן לבקש את פריסת השבח במעמד הגשת הדוח השנתי לשנת המס בה נערכה עסקת השבח והיא תטופל על ידי

פקיד השומה. אם מדובר בבקשה ראשונה לפריסת השבח הראלי, הבקשה תטופל על ידי פקיד השומה ובלבד שהדוח השנתי לשנה בה נערכה העסקה הוגש לפקיד השומה. לפיכך, אין להעביר פניות כאמור לטיפול מנהל מיסוי מקרקעין. יש לבדוק בשאלתה ITAM האם הוגש דוח שנתי לפ"ש שטרם תוקצר. יובהר כי, אפשרות פריסת עסקת השבח תתאפשר, כל עוד שנת המס בה בוצעה העסקה, טרם התיישנה במס הכנסה לפי הוראות הפקודה.

8.6.2 אפשרות בחירה לשידור על ידי מייצגים לגבי עסקאות של נישומים מגיל 60

המנגנון לחישוב המס בגין רווח ההון הראלי (או השבח הראלי) על דרך הפריסה אינו אוטומטי והוא מיושם במערכי שע"מ בהתאם לנתונים המוזנים על ידי המשדר על פי ההנחיות המופיעות בפרק 3.11 ל"הוראת ביצוע מס הכנסה 6/2007 – חישוב רווח הון ושידורו במחשב".

עם זאת, לאור המורכבות הקיימת בשידור עסקאות כאמור בדרך של פריסה לנישומים מגיל 60 ומעלה, הוחלט לאפשר למייצגים לבחור להגיש את הדוח מבלי לשדר את הפריסה לאותם נישומים, על ידי סימון שייפתח בשידור רווח הון ליחידים מעל גיל 60: "אני מבקש/ת שחישוב המס בדרך של פריסה, לרבות עדכון הנתונים הנדרשים לחשוב כאמור, ייעשה במשרד השומה". במקרה כזה, תעוכב השומה לניתוב ועסקת השבח/רווח הון כולל הפריסה תשודר במשרד.

במצב בו יבחר המייצג לשדר את העסקה עם מרכיב הפריסה, כפי שהיה עד כה, לא תעוכב השומה לניתוב מסיבה זו ותצא שומה בהתאם.

8.7 פיצול שומה בעסקאות שבח

במכירת זכות במקרקעין על ידי בני זוג, המוחזקת על ידם בחלקים שווים, מוגשת למס שבח הצהרה הכוללת שומה עצמית אחת משותפת. בהתאם לזאת, משודרת במיסוי מקרקעין שומה אחת עם חישוב אחד של השבח והמס לתשלום, כאשר שני בני הזוג מופיעים בשומה.

בעת הגשת בקשה למס הכנסה לפיצול העסקה בין בני הזוג, במקרה האמור בלבד, נדרש לשדר שני נספחי רווח הון IHON לכל אחד מבני הזוג ללא הפניית הנישום למסמ"ק. יובהר כי, ניתן יהיה להגיש בקשה לחישוב השבח בדרך של פריסה עבור כל אחד מריווחי ההון בנפרד.

אינדיקציה לכך כי מדובר במכירת זכות במקרקעין שניתנת לפיצול בין בני הזוג, כלומר: שהוחזקה ע"י בני הזוג בחלקים שווים, ניתן למצוא בשאלתא 905B אשר בה נוספה שורה המציינת ב"ד (בן זוג). הסכומים של חלקי השבח בשאלתא זו יהיו תמיד בחלקים שווים בין בני הזוג.

בנוסף, בשאלתת עזר למייצגים, בעסקאות בהן ניתן לפצל את השבח בין בני הזוג, יופיע סימון כוכבית ליד העסקה.

הנחיה מפורטת בנושא פיצול שבח מקרקעין בין בני זוג בשומת מס הכנסה פורסמה ביום 7/5/2018.

8.8 שידור עסקאות שבח בהתאם להוראת השעה בחוק מיסוי מקרקעין

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2015, נקבעה הוראת שעה בחוק מיסוי מקרקעין לשנים 2016-2018. על פי סעיף 38 לחוק יסוד הכנסת, תוקפה של הוראה זו הוארך עד ליום 16.6.2020. בהתאם להוראת השעה ובכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, במכירת קרקע על ידי יחיד (לרבות חברה משפחתית או שותפות) תינתן הקלה במס שבח הראלי, כך שהמוכר יחויב בשיעור מס מופחת של 25%, במקום מס שולי, על התקופה שמיום הרכישה ועד ליום התחילה, 7 לנובמבר 2001. עסקאות שבח, עליהן חלה הוראת השעה, שודרו במסמ"ק בקודי חישוב ספציפיים: 656, 655, 657 או 658.

על מנת שעסקאות אלו יחויבו במס הכנסה בהתאם להוראת השעה, הנכם נדרשים בעת שידור עסקת השבח להתייחס לקוד החישוב המשודר במיסוי מקרקעין ובמידה שמדובר באחד מקודי החישוב האמורים, עליכם לכלול בשאילתת IHON בשדה 69 (המשקף שבח ראלי בשיעור מס של 25%) גם את מרכיב השבח הראלי עד למועד התחילה וזאת במקום שדה 16 (המשקף שבח ראלי בשיעור מס שולי).

8.9 אסמכתאות לרישום מיסי חוץ ששולמו בחו"ל עבור הכנסות המתקבלות מחוץ לישראל

הכנסות שהופקו מחוץ לישראל על ידי תושב ישראל חייבות בדיווח. בהוראות הביצוע 7/2005 ו-3/2006 נקבעו ההנחיות לגבי אופן הדיווח והרישום של ההכנסות הללו בדוחות השנתיים. על פי הנחיות אלה, נקבע בין היתר, כי לצורך קבלת זיכוי ממס כנגד ההכנסות שהופקו מחוץ לישראל ולצורך חישובו, על הנישום לצרף לדוח השנתי את טופס 1324 (להלן: "נספח ד' ליחיד") או טופס 1323 ("נספח ד' לחברה").

בנספח ד' מפורטות ההכנסות מחו"ל והמס ששולם מחוץ לישראל בגין אותן הכנסות. בהוראת הביצוע 7/2005 נקבע כי בגין כל סכום שירשם בשדה - מס ששולם מחוץ לישראל יש לצרף, כאסמכתא, אישור על תשלום המס בגין הכנסה מסוימת, לשנה מסוימת, הכולל תאריך תשלום.

להלן פירוט תמציתי של סוגי האסמכתאות השונים ואופן ההתייחסות אליהם בשלב הניתוב והשידור:

גיליון שומה מרשות המס הזרה - פלט שומה המונפק על ידי רשות המס הזרה הכולל את סוגי ההכנסות שהפיק הנישום במדינה הזרה, המס החייב בגין הכנסה זו והמס ששולם בפועל. אסמכתא זו נחשבת ברמת אמינות גבוהה לצורך רישום הנתונים המדווחים בשומה וניתן להסתמך עליה.

אישור מרשות המס הזרה לגבי גובה ההכנסה שהתקבלה וגובה המס שנוכה בגינה.
נייר חתום בידי התושב הזר- משלם ההכנסה, בו קיים פירוט לגבי גובה ההכנסה ששולמה והמס שנוכה במקור.

עותק של דוח על הכנסות שהוגש לרשות המס הזרה (עם חותמת נתקבל), הכולל את המס ששולם בחו"ל.

מידת ההסתמכות על האסמכתאות המפורטות לעיל הינה מוגבלת וצריכה להיבחן על ידי רכז החוליה בסיוע הרפרנט למיסוי בינלאומי. לכן, לאחר תקצור הנתונים אשר מבוססים על אסמכתאות אלה יש להעביר לרכז לצורך ניתוב שלב ב' תוך רישום הנמקה 75.

חישוב הזיכוי ממס בשל הכנסות חוץ- חישוב הזיכוי ממס בשל הכנסות חוץ נעשה במערכת המס, בהתאם לנוסחת החישוב הקבועה בסעיף 204 לפקודה, על הכנסות בני הזוג יחדיו. במקרה בו זכאים בני הזוג לחישוב נפרד ונוסחת החישוב במערכת אינה מאפשרת ניצול מלוא הזיכוי כאמור, יש לפנות למשרד השומה בו מתנהל התיק לברור הנושא ולהשלמת הזיכוי במידת הצורך.

9. הוראות כלליות והערות

9.1 שידור הנתונים וסימון ניתוב בשאילתת ISUM

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדוחות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים. סימון ניתוב התיק, בדוחות ששודרו על ידי מייצגים, יעשה בשאילתת ISUM על ידי לחיצה על אופציה PF16 לאישור.

9.2 קליטת תאריך הגשת הדוח

בעת שידור הדוח יישתל תאריך הגשת הדוח שנקלט בשאילתת 1326. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01, 00 ו-17.

9.3 פרטי הנישום

במקרים בהם במרשמים קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, יש לברר עימו את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף, הכנסות ריבית, פיצויי מלחמה וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות והסכמת הנישום/מייצגו בכתב יש לתקן את הדוחות במקרים המתאימים. במקרים בהם הנישום/מייצגו לא סיפקו הסברים לאי ההתאמה וכן לא נתנו הסכמתם לתיקון הדוחות, יש להעביר מיידית את המידע לרכז, שישקול המשך טיפול.

9.4 שאילתת 214 ו- פרטים על בעלי מניות

ככלל, חובה שיהיה תיק במס הכנסה לבעל שליטה בחברה. על מנת לא לעכב שידור דוח חברה, במקרים בהם יש בעלי שליטה שצריך לפתוח להם תיקים במס הכנסה, ניתן לסמן קוד 8 בשאילתת

214 | במקום ה- * בטור "נישום בעל שליטה בחברה" לקלוט נתונים אלה ובהמשך יש לפתוח תיק לבעל המניות באופן מיידי.

9.5 מספר תיק

מספר התיק, לפיו הדוח משודר הוא מספר קבוע מאז פתיחתו ואינו משתנה עקב שינוי בן הזוג הרשום. בשאלתא ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

9.6 עדכון כתובת למשלוח דואר

חוק עדכון כתובת, תשס"ה-2005 חל על רשויות ובכללן רשות המסים, בכל הקשור למשלוח דואר והודעות לתושבים. בהתאם לחוק זה הדואר נשלח לכתובת המגורים המעודכנת במרשמי רשות המסים. כתובת זו מתעדכנת ברמה יומית ממרשם האוכלוסין. לאור האמור יחיד תושב ישראל לא יוכל למלא בדוח את כתובת מגוריו או את הכתובת למשלוח דאר, לשם שינוי כתובת כאמור יפנה למרשם האוכלוסין שבמשרד הפנים. חבר בני אדם או תושב חוץ יוכלו למלא שדות כתובת מאחר והחוק אינו חל עליהם.

כתובת עסק: חבר בני אדם ויחיד עצמאי (סוג התיק שלו במס הכנסה, אינו מתחיל ב-93,94,95,96,97,98) מחויב בעת שידור הדוח למלא את כתובת העסק.

9.7 שאלתא IRES

באפשרות רכז החוליה המרכזית להפיק רשימות עבודה לנתבים על פי נושאים. לשם כך יוכל להיעזר בשאלתא IRES. השאלתא מאפשרת להפיק רשימות תוך איתור שגויים, ליקויים וחוסר התאמות בדוחות המוגשים. כמו כן השאלתא מאפשרת להציף רשימות תיקים שהטיפול בדוחותיהם לא הושלם ורשימות תיקים המצריכים המשך טיפול. רשימות לדוגמה:

- רשימה 30- דוחות שלאחר שידור ב ISUM, עודכנו ב- IHON וממתינים לשידור נוסף ב-ISUM.
- רשימה 40- דוחות ששודרו באינטרנט/מייצגים וטרם טופלו ב-ISUM.
- רשימה 60- ביצוע חתכים וסטטיסטיקות בדוחות ששודרו באינטרנט וממתינים לניתוב א'.

9.8 סטטיסטיקה לדוחות שנתיים מקוונים

קיים יישום חדש לביצוע סטטיסטיקות ופילוחים שונים מהנתונים הפרטים הכללים בדוחות ששודרו באופן מקוון של יחידים (טופס 1301/137). ניתן לבצע חתכים של כל הנתונים הפרטים והכללים של הדוחות לרבות אלה שאין להם שדה בדוח השנתי. למערכת ניתן להיכנס דרך המסך הראשי של שע"מ-נט. מרשימת הנושאים הנמצאת בעמודה הימנית של המסך יש לבחור ב"מס הכנסה". מתוך הרשימה

שנפתחה יש לבחור "דוח שנתי-1301" או "דוח שנתי-137" בהתאם לדוח המבוקש. בהעמדת העכבר על האייקון "סטטיסטיקה" תפתח חלונית לבחירה של נתוני שידור או נתוני דוח- פרטים כללים.

9.9 סוג חישוב

קוד 1 - חישוב נפרד, או קוד 6 ל "נישום" בחברה משפחתית.

קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 ל "נישום" בחברה משפחתית.

קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 ל "נישום" בחברה משפחתית.

בשלב שידור הדוח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדוח.

במקרה בו ישודר קוד חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי. בשידור שומה ליחיד אשר מספר הזיהוי הוא בעל קידומת "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8).

אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מספר מזהה כאמור (66), יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות ישראלי יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

9.10 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום

9.10.1 שידור הנמקה 20

עיכוב החזר מס בגין דוח משוער.

9.10.2 שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדוח על מסמכים נאותים.

9.10.3 שידור הנמקה 77

עיכוב החזר מס עקב הגשת דוח סתמי (77).

9.10.4 שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

9.10.5 שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

9.10.6 שידור הנמקות 87, 88, 89

חברה משפחתית- הנמקות המעכבות שחרור החזרי מס

9.10.7 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'.

9.11 הגדלת נקודות זיכוי להורים-בקשה לדחיית נ"ז

בהתאם לתיקון 247 לפקודה ניתנת לכל אחד מההורים 1.5 נקודת זיכוי עבור ילד בשנת הלידה וכן 2.5 נקודות זיכוי לכל אחד מההורים עבור כל ילד, בגילאים שנה עד חמש (ילד שטרם מלאו לו שש בשנת המס).

כמו כן, התיקון מאפשר לאם בלבד לדחות נקודה אחת בגין כל אחד מילדיה שנולד בשנת 2017 ואילך, משנת הלידה לשנה שלאחריה. בקשה לדחיית נקודת זיכוי כאמור או קבלתה בשנה העוקבת, תוגש על ידי האם בטופס 116ד בנוסף לסימון הבקשה כאמור, בשדה 361/362 בדוח השנתי.

9.12 נקודות זיכוי בעד ילד נטול יכולת

בכל מקרה בו נישום מקבל גמלת ילד נכה מביטוח לאומי, מופיע בשאילתה INTV הכיתוב: "הנישום תומך בנטולי יכולת" והמידע על קבלת גמלת ילד נכה מופיע בשאילתה MODH-11. במקרה בו מופיע בשאילתות המידע שהנישום מקבל גמלת ילד נכה כאמור ולא תבע זכותו לזיכוי ממס, יש לפנות אליו וליידע אותו בטלפון וכן במייל או באמצעות מערכת מסמכים חסרים עם מלל חופשי בו יש לציין: בדוק זכאותך לזיכוי ממס בגין ילד נטול יכולת. צרף טופס 116א.

9.13 זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד

לשם קבלת זיכוי ממס על פי סעיף 44 או נקודות זיכוי על פי סעיף 45 לפקודה, יגיש הנישום בקשה לפקיד השומה בטופס 116א ויצרף לבקשתו מסמכים הנדרשים להוכחת הזכאות.

9.14 זיכויים ממס נוספים

בתחילת כל שנה עובד ממלא טופס 101 (דוח על פרטים אישיים) אותו הוא מגיש למעבידו. בנוסף על מנת לקבל הטבות במס מעבר לנקודות זיכוי לתושב ישראל, מגיש העובד למעביד מסמכים על פיהם זכאי להטבה נוספת, כגון: תעודת שחרור לחייל, תעודת עולה, אישור תושבות בישוב מוטב וכיו"ב. בסמכות המעביד ועל סמך אישורים אלו לתת לעובד נקודות זיכוי נוספות המופיעות בטופס 106. יובהר כי בהגשת הדוח השנתי יש לצרף מסמכים אלו כחלק מהדוח.

9.15 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)

דוח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על השומה. בעת שידור הדוח, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

החל משנת 2015 (מעבר למערכת האינטרא-נט) מייצג יכול לשדר דוח לאחר שומה 04, והדוח ימתין לניתוב. השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה על ידי הרכז באמצעות שאילתת ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו'). שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתת ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

על הרכז לבדוק באופן תדיר רשימות של הדוחות האלו: קיימת אפשרות לרכז לעקוב אחר התיישנות השגות אלו, בדומה למעקב הקיים אחר השגות (שומות 15). רכז החוליה יוכל לבחור על אילו מהשומות הוא מעוניין לנהל מעקב, והן ייכנסו למעקב אחר השגות בשאלתה IRCZ, יחד עם המעקב אחר כלל השומות בהשגה. לעניין זה ראה הנחייתה של גב' פזית קלימן סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 26/2/2018.

9.16 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)

בטיפול בבקשות להחזרי מס בסוג תיק 9.1, יש לפעול עפ"י סעיף 3 להוראת ביצוע 9/2003. הקליטה והטיפול של הבקשות יעשה ככלל בהתאם למועד הגשת הבקשה, כלומר דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון. קיימים מקרים חריגים כגון בעיות בריאות, מצב סוציאלי מיוחד וסיבות אחרות שעל פי שיקול דעתו של פקיד השומה יש מקום לזרז את הטיפול בבקשה. במקרה שכזה יש לרשום בהערות לטופס הדוח את הסיבה המיוחדת לזירוז הטיפול. יש לתת עדיפות, מבחינת לוח הזמנים, לדוחות בהם הוגשה בקשה למענק עבודה. בסוג תיק זה ניתן לשדר נספחי רווח הון מני"ע סחירים (סמל עסקה 60) ועסקאות שבח (סמל עסקה 50).

יודגש, כי בעת שמוגשים דוחות החזר למספר שנות מס וטרם נפתח השידור לשנת המס האחרונה, אין לעכב שידור הדוחות. כלומר, יש לשדר בהתאם לכללים את הדוחות לשנות המס הפתוחות לשידור.

9.17 שידור בקשות להחזר מס בשנים חסומות בתיקים סגורים

ביום 26 בינואר 2016, פורסמה הנחיה בנושא "שידור שנה חסומה", במסגרתה נוספה האפשרות לחסום שנת מס בתיקי יחידים. ע"פ ההנחיה, שנה שנחסמה והתיק נסגר, לא ניתן יהיה לשדר לגביה דוח שנתי. עם זאת, בקשות להחזר מס בשנים שנחסמו בתיקים כאמור ניתן יהיה לשדר. לשם כך, יש לבצע פתיחה מחודשת של השנה שנחסמה, כמפורט להלן:

- יש להיכנס לשאלתא ITAM, לסמן את שנת המס המיועדת לשידור ולהקיש F4
 - יש לבחור באופציה של "פתיחת שנה חסומה בתיק סגור לשידור החזר (91)" ולהקיש F9 לעדכון.
 - בסיום העדכון, תופיע על המסך הערה כי "העדכון עבר בהצלחה".
- עם סיום הפעולות הנ"ל, תסווג שנת המס שעודכנה מס"ת (10) לס"ת (91) וניתן יהיה לשדר בקשה להחזר מס.

9.18 תיקונים/ ניתוב של בקשות להחזר מס (סוג תיק 91) ושימוש במערכת מסמכים חסרים

9.18.1 בהתאם להוראות סעיף 160 לפקודה, נישום יהיה זכאי לקבל את המס ששילם ביתר,

בתנאי שהגיש בקשה המבוססת על מסמכים נאותים והוכחה הזכאות להחזר, להנחת דעתו של פקיד השומה ולאחר הפעלת שיקול דעת.

בקשות להחזרי מס שהתקבלו במלואן או בחלקן משודרות בסעיף שומה 01, שמשמעותו אישור קבלה בלבד של הבקשה להחזר מס. בקשות להחזרי מס הפגומות מעיקרן משודרות בסעיף שומה 00, שמשמעותו היא כי אישור קבלה של הבקשה להחזר מס מותנה בהשלמת מסמכים.

9.18.2 אין לערוך שינויים בבקשה להחזר מס של הנישום, למעט במקרים בהם לא נכללו מלוא ההכנסות ו/או תיקון טעות חשבון ו/או במקרה שלא צורף מסמך לביסוס הטבת מס שנתבעת: ניכוי, זיכוי, קיזוז או פטור, ו/או לביסוס ניכוי מס במקור. במקרים אלה - הבקשה של הנישום לכאורה היא חסרה ואינה מלאה ויש לפעול כפי שיפורט להלן.

9.18.3 על מנת שלא לקבוע באופן כללי כי בקשה בנסיבות אלו איננה בבחינת בקשה על כל

המשתמע מכך, נוהגת רשות המסים לקבל את אותו חלק הבקשה שהוגש ונתמך במסמכים שנדרשו. בהמשך לכך וכדי לוודא שבמקרים של בקשה חסרה, תישלח למייצג או לנישום הודעה על כך שבוצע שינוי כאמור ובגין מה בוצע, פותחו יישומים כדלקמן:

- פותח בשע"מ יישום אשר מחייב את משדר הבקשה להוציא מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים" כאשר הבקשה שודרה בהנמקות 02 או 77 כתוצאה משינוי בבקשה ו/או בקשה חסרה. נוסחי המכתבים עודכנו לאחרונה.
- נוספה הנמקה חדשה ועודכנה ההערה המודפסת על הודעות השומה הנשלחות לנישום. משמע, בנוסף למכתב שישלח לנישום ממערכת מסמכים חסרים, תצא הערה מתאימה לנישום המעדכנת על כך שבקשתו להחזר מס שונתה.

9.18.4 בקשה חסרה

שידור הבקשה בסעיף שומה 01 עם קוד הנמקה 02 ומשלוח מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים"

הטבות מס שונות הנוגעות לפטורים, ניכויים, זיכויים, קיזוזים וכן אישורים לניכוי מס במקור, הינם חלק מהבקשה שיש לצרף לגביהם מסמכים לביסוסם. לאור חשיבות ושכיחות דרישת ההטבות בקרב הנישומים, מצוין במפורש בדברי ההסבר לטופס 0135 ובחוברת דע זכויותיך וחובותיך מהם הטפסים או המסמכים המהווים תנאי לקבלת אותה הטבה, לדוגמא: זיכוי עבור ילד נטול יכולת, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות.

אי צירוף מסמך שנדרש או אי דיווח על מלוא ההכנסות כאמור לעיל, פוגם בבקשה שהוגשה. הואיל ותוצאה של אי קליטת בקשה חסרה היא בעלת השלכות משמעותיות, נוקטת רשות המסים בעמדה מקלה לפיה, לא ייפגם המסמך שהוגש במלואו אלא רק בחלקו, כך שאם נדרשו הטבות באחת משלוש העילות המצויינות להלן (ללא מסמכים, אי דיווח או טעות חשבון), תטופל הבקשה בהתאם לנתונים המלאים הקיימים בה.

9.18.4.1 ניתן להגדיר שלוש עילות לכך שנתייחס לבקשה שהוגשה כבקשה חסרה:

- דרישת הטבות מס ללא צירוף מסמכים מתאימים.
- אי דיווח על מלוא ההכנסות.
- תיקון טעות חשבון.

במקרים אלה יש לשדר את הדוח בסעיף שומה 01 עם הנמקה 02, ולשלוח לנישום מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים".

הנמקה זו תבטיח שמצב הטיפול בבקשה הובא לידיעת הנישום ומה נדרש ממנו על מנת שיושלם הטיפול בבקשתו במלואה. על מנת להבטיח שלמות המהלך, תוקנה לאחרונה מערכת שע"מ באופן בו לא יתאפשר למשרד השומה לשדר את הבקשה עם הנמקה 02 אם לא נשלח מכתב ממערכת המסמכים החסרים. במכתב יש לפרט את השינויים שנערכו בבקשה, לרבות פירוט המסמכים החסרים ו/או פרוט ההכנסות. המערכת מאפשרת פירוט מלא מתוך רשימה סגורה ו/או מלל חופשי.

9.18.4.2

נוסח הודעת השומה שהנישום יקבל בנסיבות אלו הינה:

"קיבלתי את בקשתך להחזר מס. לא הוכח להנחת דעתי כי ישנה זכאות להחזר המס, כולו או חלקו, כמפורט במכתב שנשלח אליך".

הנוסח הכללי למכתב שיופק ממערכת מסמכים חסרים עם הנמקה 02:

"בהתאם לסעיפים 160, 131, 135 ו-142 לפקודת מס הכנסה, מאחר שלא צורפו לבקשתך להחזר מס המסמכים ו/או הפרטים הרלוונטיים הנזכרים לעיל, לא קיבלתי את בקשתך לעניין רכיבים אלה. ככל שהנך רואה עצמך מקופח מהחלטתי, לרבות שהנך סבור שהמסמכים שהומצאו על ידך עונים על דרישות הדין, הנך רשאי להעלות את נימוקיך בעניין זה על הכתב ולהביאם בפניי לצורך קבלת החלטה."

9.18.5 בקשה מלאה סעיף "שומה 01" עם הנמקה 9.1- אישור הבקשה להחזר מס כפי שהוגשה

במקרים בהם לאחר בדיקת הדוח והמסמכים שצורפו לבקשה ולאחר אימות הנתונים מול המידע הקיים לגבי הנישום, עולה כי הדוח שהוגש תקין והפרטים בו נכונים, יש לשדר את הדוח בסעיף שומה 01 עם הנמקה 91. נוסח הודעת השומה שהנישום יקבל במקרה זה:

"אישרתי את הדין וחשבון על הכנסתך, ערכתי את השומה בהתאם"

- ביתרת אפס יתווסף לנוסח: "מאחר שהשומה הסתכמה ביתרת חובה/זכות נמוכה נרשמה יתרה סופית כיתרה 0."
- ביתרת זכות יתווסף לנוסח: "היתרה תוחזר לך תוך 45 יום באמצעות סניף הבנק שרשמת בבקשתך."

9.18.6 בקשה פגומה מעיקרה

סעיף "שומה 00" בסוג תיק 9.1 - בקשה להחזר מס שהוגשה וחסרים בה מסמכים מהותיים (הנמקה 77)

יחיד שאינו חייב בהגשת דוח שנתי ומגיש בקשה להחזר מס, מסווג כתיק 9.1.

סעיף "שומה 00" בסוג תיק 9.1, משמעותו אישור קבלה של הבקשה להחזר מס מותנה בהשלמת מסמכים.

במקרים בהם הבקשה הוגשה כשלא צורפו אליה מסמכים מהותיים, יש לשדר סעיף "שומה 00" וקוד הנמקה 77 ולדרוש מהנישום השלמת המסמכים החסרים למסמך שהגיש על מנת שיחשב כבקשה שהוגשה. הדרישה תישלח באמצעות מערכת מסמכים חסרים.

לדוגמא: הגשת בקשה להחזר מס של שכיר שבקשתו מבוססת על ניכוי מס משכר ולא צרף טופס 106.

נוסח ההודעה שהנישום יקבל בנסיבות אלו הינה:

"הואיל והדוח שהגשת נערך באופן סתמי ללא הפרטים הנדרשים עפ"י החוק, ראיתיך כמי שלא הגיש דוח."

המערכת לא תאפשר לשדר את קוד הנמקה 77 (דוח סתמי), אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

אם המסמכים החסרים לא יומצאו תוך 30 יום, יש ליישם את הקביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה וזאת עפ"י החלטת הרכז באמצעות שאילתא ISIF.

9.18.7 ניתוב בקשה להחזר מס ששודרה באופן מקוון (אינטרנט או רשת המייצגים)

בקשות ששודרו באמצעות האינטרנט על ידי נישום לא מיוצג (הנמקה 00) או על ידי מייצג ברשת המייצגים או באינטרנט (הנמקה 13), חייבות בניתוב. בקשות כאמור, לא נקלטות בעת שידור הגשתן אלא לאחר קליטתן ע"י הנתב. בניתוב הבקשה יש להשתמש בהנמקה המתאימה. רשימת ההנמקות מופיע בשאילתא IHAN.

בעת שידור הבקשה בשאילתא ISUM, בנוסף להנמקה המתאימה, חובה לשדר בשדה 333 את אחד הקודים 1 או 2 בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו באתר האינטרנט או ברשת המייצגים, כמפורט להלן:

קוד 1 – "הדוח נקלט ושודר ללא תיקון". לדוגמא, במקרה בו שודרו כל השדות הרלבנטיים בבקשה. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמינו. בהתאם לכך, חושב המס המגיע עפ"י הכנסתך המוצהרת בדוח". בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 91, ראה סעיף 5.18.3 לעיל.

קוד 2 – ישודר במספר מקרים כדלקמן:

- הוגשה בקשה השונה מהקובץ שנקלט, קוד 2 עם הנמקה 91. לדוגמא: יחיד צירף נספחי רווח הון ולא שידר את נספח רווח הון ואת השדות הרלבנטיים לרווח הון: 054,056,256. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "נתוני הדוח שהגשת אינם זהים לאלו ששידרת. לפיכך, שומה זו תוקנה על ידינו והיא תואמת את הדוח שהגשת".

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 91 ראה סעיף 5.18.3 לעיל.

- בקשה חסרה, כמפורט לעיל בסעיף 2 להנחיה זו, קוד 2 עם הנמקה 02. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמינו. המס המגיע חושב בכפוף למסמכים החסרים כמפורט במכתב שנשלח אליך".

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 02 ראה סעיף 5.18.2 לעיל.

- בקשה שהוגשה וחסרים בה מסמכים מהותיים, כמפורט לעיל בסעיף 4.13.4 להנחיה זו, קוד 2 הנמקה 77: נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת אינו עונה על הדרישות בחוק וחסרים בו מסמכים מהותיים כמפורט במכתב שנשלח אליך".

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 77 ראה סעיף 5.18.4 לעיל.

9.18.8 תיקון בקשה להחזר מס לאחר ששודרה - שדה 125

בשידור בקשה מתוקנת שהגיש הנישום (היינו שלא בפעם הראשונה) בכל אחד מהמסלולים בהם ניתן להגישה (רשת המייצגים/ אינטרנט/ידי), חובה לשדר בשדה זה:

• קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים על ידי הנישום, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

• קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום (הנישום הפנה תשומת לב המשרד לטעות שידור כלשהי). בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

יובהר, כי במקרה של שידור בקשה עם שדה 125, המערכת תבטיח לצד שידור הבקשה עם קוד הנמקה 02 שישלח גם מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

9.18.9 בקשה לעיון מחדש בקביעת פקיד השומה לגבי המסמכים

במקרים בהם נישום/מייצג חולק על הקביעה לגבי תקינות המסמכים והוא סבור שהמסמכים שהומצאו על ידו עונים על דרישות הדין יוכל לפנות בעניין בבקשה בכתב לעיון מחדש בנושא. לדוגמא: הוגשו קבלות בגין תרומה ופקיד השומה ראה בבקשה כבקשה חסרה מאחר שהקבלה לא הייתה ערוכה כדין.

בקשה לעיון מחדש כאמור תועבר לרכז החוליה הרלוונטית לבחינתה ולקבלת החלטה. ככל שיוחלט שלא להכיר בקבלות כפי שנטען הדבר יעשה במסגרת הליך שומתי.

9.18.10 סגירת הפניה במערכת מסמכים חסרים

עם קבלת תשובה מספקת מהנישום, כגון: השלמת המסמך החסר, יש להקפיד על סגירת הפניה במערכת מסמכים חסרים.

9.18.11 טבלה מרכזת של מקרים ותגובות

מצב הדוח/בקשה	סעיף שומה	הנמקה	קוד בשדה 333	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
דוח שהוגש באופן ידני:				
תקין	01	91		לא
דוח חסר	01	02		כן
דוח סתמי	00	77		כן

מצב הדוח/בקשה	סעיף שומה	הנמקה	קוד בשדה 333	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
דוח ששודר (באינטרנט/ ע"י מייצג):				
תיקין	01	91	1	לא
הושלם בשידור בהתאם לדוח שהוגש	01	91	2	לא
דוח חסר	01	02	2	כן
דוח סתמי	00	77	2	כן
תיקון דוח/בקשה להחזר:				
תיקון ביוזמת הנישום	01	02	1	כן
תיקון ביוזמת המשרד	01	02	2	כן
תיקון ביוזמת הנישום/משרד	01	91	2/1	לא

9.19 דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי שכירים 9.1

במקרים בהם נישום מגיש בקשה להחזר מס, יבדוק פקיד השומה הכנסותיו בשנות מס נוספות. כאשר בבדיקת פקיד השומה נמצא כי קיים חוב מס לשנת מס נוספת, אחת או יותר, ישקול פקיד השומה בהתחשב בגובה החוב המוערך, לרבות המצטבר, משלוח דרישה לנישום באשר לחובתו להגיש דוחות לשנים הנוספות כאמור. במקרים בהם החליט פקיד השומה לדרוש דוח לשנה נוספת, יפרט את הנימוקים לכך במסמך שיתויק בתיק הנישום. במקרה שסכום החוב המוערך לשנה נוספת או סכום החוב המצטבר לשנות המס הנוספות (ללא ריבית והצמדה) עולה על 5,000 ₪, על פקיד השומה לדרוש דוח לשנים הנוספות כאמור.

10. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל

סכומים מעודכנים לשנת המס 2020

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2020 - ₪2,628.
2. שדה 309/109 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5).
תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: ₪618,000
תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: ₪74,040
תקרת הפטור להכנסה מריבית (נזקי גוף בלבד): ₪304,560
אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
בעת פרישה: ₪12,420 במקרה מוות: ₪24,840.
אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה ישודרו בשדה 372/358. מענק מוות החייב במס בשדה 061.
 - ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא ₪53,102 (המהווה 52% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך ₪102,120).
הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
 - ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן-1990:
ינואר- דצמבר 5,100 ₪.
אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (הרשום לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהוראת ביצוע 9/2000 עמוד 21.
4. שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס, ללא הגבלת תקרה.
5. שכר משמרות בתעשייה
סכום הזיכוי המרבי 11,340 ₪ לשנה

ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על 129,120 ₪ לשנה.

6. ניכוי תשלומים או תגמולים או קצבה

א. ניכוי ליחיד שאינו עמית מוטב:

105,600 ₪.	הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה בלבד:
148,800 ₪.	הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה:
5,280 ₪.	ניכוי מרבי 5% מהכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה:
10,416 ₪.	ניכוי מרבי 7% מהכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה:

ב. ניכוי לעמית מוטב:

20,258 ₪.	תשלום לקופ"ג לקצבה שלא יפחת מסך (16% מהשמ"ב):
11,616 ₪.	ניכוי מרבי 11% ברובד ראשון:
7,392 ₪.	ניכוי מרבי 7% ברובד שני:
4,224 ₪.	ניכוי מרבי 4% נוסף ברובד שני:

סכום החיסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה - סעיף 45א(ד): 2,040 ₪.

7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי-

190 ₪ סכום מזערי.

9,350,000 ₪ סכום מרבי.

8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת-

170,000 ₪ לשנה ליחיד.

272,000 ₪ לשנה לזוג.

9. טבלת הישובים המוטבים המעודכנת בהתאם לשיעור הזיכוי מהמס והתקרה המשוקללת לישוב

מופיעה בחוברת דע את זכויותך וחובתך ובלוחות הניכויים המתפרסמים באתר הרשות באינטרנט.

10. בשאלתא INIK מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.